

РІН XIX. ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. ЧЕТВЕР, 15 ЧЕРВНЯ 1911. ЧИСЛО 24.

VOL. XIX. JERSEY CITY, N. J., THURSDAY, JUNE 15, 1911. No. 24.

Звіт

Контрольної Комісії Р. Н. Союзу з переведеної контролю маєтну Р. Н. Союзу І „Свободи“, на днях 7., 8. і 9-го червня с. р.

I.

Стан каси Р. Н. Союзу:

По останнім засіданню Контрольної Комісії (8.. 9. і 10. лютого с. р.) позістало в касі Р. Н. Союзу . . . 69.733.65

Доходи.

Січень 1911 19.427.50
Лютий 1911 16.652.03
Марець 1911 11.906.87
Цвітень 1911 13.068.26
Процент 474.45

По конець цвітня 1911 р. весь прихід виносив . . 131.262.76

Розходи.

Січень 1911 21.589.16
Лютий 1911 14.995.17
Марець 1911 11.581.62
Цвітень 1911 10.262.34

По конець цвітня 1911 р. всіх розходів було . . 58.428.29

Зіставленє.

Доходи 131.262.76
Розходи 58.428.29

З днем 30-го цвітня с. р. остає в касі Р. Н. Союзу 72.834.47

На сю суму знайдено в банкових книжках:

в „Pittsburg Trust Co.“ . . 3.346.53
в „German Sav. Dep. Bank“ . 6.987.20
в „Union Trust Co.“ . . . 2.662.79
в „McAdoo Trust National Bank“ 4.182.69
в „Market Str. National B. Shamokin“ 4.801.96
в „National Bank of Shamokin“ 372.77
в „Dime Trust & Safe Dep. Co.“ 2.983.30
в „Market St. National B.“ . 367.73
в „National Bank of Shamokin“ 21.333.94
в „Dime Trust & Safe Dep. Co.“ 7.286.58
в „National Bank of Shamokin“ 4.554.42
в „Dime Trust & Safe Dep. Co.“ 1.072.52
в „National Bank of Shamokin“ 3.059.72
в „Dime Trust & Safe Dep. Co.“ 1.097.52
в „Dime Trust & Safe Dep. Co.“ 806.78
в „Market Str. National Bank“ (сі гроші в двох книжках) 13.517.27
Разом 78.433.72
В тій сумі зачислено невинплачених чеків на . . 6.312.82
Лишає ся 72.120.90
Готівка у касієра 713.57
Разом 72.834.47

II.

Стан каси „Руського Молодечого Союзу“.

По останній контролі К. Ком. Р. Н. Союзу на днях 9., 9. і 10-го лютого с. р. остало готівки 10.433.67

Приходи.

Січень 1911 385.66
Лютий 1911 383.16
Марець 1911 353.46
Цвітень 1911 400.17

По конець цвітня 1911 р. всього приходу було . . 1.522.45

Розходи.

Січень 1911 15.00
Лютий 1911 33.00
Марець 1911 72.00
Цвітень 1911 164.00

По конець цвітня 1911 р. розходів було 284.00

Зіставленє:

Приходу 1.522.45
Розходу 284.00

Остає 1.238.45
Процент від тих грошей . 85.77
Готівка 10.433.67

З днем 30-го цвітня 1911 р. остає в касі Руського Молодечого Союзу 11.757.89

З того на книжці банків є а в підручній фондї . . 400.17

Разом 11.906.89

З тої суми незвернених чеків 149.00

Остає 11.757.89

III.

Стан каси „Свободи“.

По останнім засіданню К. Ком., по конець січня 1911 р. позістало в касі „Свободи“ готівки . . 4.943.43

Дохід.

Лютий 1.789.96
Марець 2.042.30
Цвітень 3.225.36
Май і до 9-го червня с. р. 4.597.12

Всього доходу по день 9-го червня 1911 р. було . . 16.598.17

Розхід.

Лютий 2.528.69
Марець 2.391.64
Цвітень 4.295.63
Май і до 9-го червня 1911 р. 4.670.15

Всіх розходів по день 9-го червня с. р. було . . 13.886.11

Зіставленє.

Доходи 16.598.17
Розходи 13.886.11

З днем 9-го червня 1911 р. остає в касі „Свободи“ готівкою 2.712.06

На сю суму найдено:

На двох книжках банкових . 2.819.83
В тій квоті є невинплачених чеків на 624.08
Остає отже дійсна готівка в банку 2.195.75
В підручній касі є 516.31
Разом 2.712.06

Весь маєток Р. Н. Союзу

виносить:

Готівка Р. Н. Союзу в банках 72.834.47
Дім Р. Н. Союзу вартости . 13.500.00
Готівка Р. М. Союзу 11.757.89
Готівка „Свободи“ 2.712.06
Вартість друкарні „Свободи“ 17.355.00

Разом Р. Н. Союз має маєтку 118.159.42

В Jersey City, N. J. 9-го червня 1911.

о. В. Балог, пред. контр. ком.,
Т. Касків, член контр. ком.,
К. Поступак, член контр. ком.

НОВИНКИ.

¶ Business before pleasure. На днях відбув ся під проводом Нестора руського сьвященства „Собор“ греко-католического клеру в Philadelphia, Pa., в присутності 42 сьвящеників руських, як подає „Заокеанська Русь“ (кількох з них прислали на „сліпо“ своє placet), де раджено над „добром“ руської церкви в Америці. Редактор „Заок. Руси“ подає скупенькі відомости з персидського нарад сего Собора, обіцяючи „в дальших числах обговорити цілу справу“. Видно, бракло часу сьв. Отцям обговорювати справу на соборі, тож полишили в сій ділі вільні руки о. Вол. Держируці, а самі (а може й під прессією) ухвалили на „hurru up“ заснувати „св'яжу“ організацію добродійну, посмертну, а відтак перепровадили ухвалу, також добродійну (хвиля для о. Редактора), що кождий сьвященик має платити на видавництво „Заокеанської Руси“ чотири долари місячно. Чи не бізнес? 80 сьвящеників по 4 долари, се красна сумка — 320 доларів. На дві піфкарти до краю що місяця. Я би був вніс, щоб каноніки, шамбеляни, совітники і дзекани платили подвійно, бо вони за часто фоськають ся по морю... Н. Н.

¶ Вночі з суботи на неділю (з 10. на 11. с. м.) місто Нью Йорк, Джерзі Сіті і цілу околицю навістила шалена буря, найстрашніша за людської пам'яті. Буря почала ся пригрізним якомпаніяменті громів, з яких один з перших вдарив в вежу костела на 121 ул. і Медісон евню, вириджуючи значне спустошенє. На щастє,

ніодин грим, вдаривший в Нью Йорку, не вчинив пожару. З людей оглушених вдаривший грим електрика, В. Андерсона так, що він впав без тям на брук. Другого чоловіка, збожеволілого від громовиці, найшла поліція на 53. ул., як він майже без одіня стояв серед потоків дощу. Цілий Віліамсбург злива замінила в одно озеро. Вода стояла по вулицях на 4 стопі високо, а по ній плавали усякі хатні меблі. Коло Джомейки вдарив грим в стайню, яка згоріла до тла. Фері, курсуючі поміж Нью Йорком а Стейтен Айленд мусяли застановити свій курс. Усі дороги на Стейтен Айленд буря так ушкодила, що потребає яких пару тижнів, заки їх яко-такі полатає ся. В Джерзі Сіті буря потягнула за собою три людські жертви. Одну з них вбила електрика з прив'язаних бурею трамвайних дровів, а двох людей втопило ся. Також і в Ньюарку суботнішня буря вирядила страшні шкоди. Позривала багато дахів, дерева повивертала корінєм до гори, попоривала дроти і т. п. Взагалі вирижену суботнішною бурею шкоду в місті Нью Йорку і найближшій околиці оцінюють на висше як мільон доларів.

Пстворенє бурі наступило вночі з 12-го на 13-го червня. Сим разом в Нью Йорку буря була лиш дитячою іграшкою, але за се на полудні і на півночі паліла з елементарною силою, іменно в околиці Філадельфії і Балтімор. О пів до сего вечером, 12-го с. м. не було між сими двома містами уже ні одного телеграфічного дроту — усі позривала хуртовина. Рівночасно вирядила вона страшні шкоди в цілїм північній стейті Нью-Йорк, головнє в околиці міста Сиракуз. Рівнож і в Ньюарку, Н. Дж., вдарив грим в склад збіжя і запалив його. В місцевості Нютон, Н. Дж. вдарив грим в цвинтар, у гріб, і вибив широку діру, відслонуючи з землі цілу половину домовини. В Кортленд, Ч. Й. вдарив грим в Дж. Давіса, коли він їхав візком і вбив його на місці. На кілька шкоди вирядила отся друга буря, поки що не знати. Користь із отсих злив і бурей має місто Нью-Йорк хвиля з того згляду, що в резервуарах прибуло окело 8 мільярдів галлонів води, так що місто на яких дальших два тижні є заосмотрене в воду і не потребує обавляти ся посухи. Е 94

СПРОСТОВАНЄ.

В числі 23-ім, з 8-го с. м. 1-ша сторона, 1-ша шпальта, 15 і 14-ий верш з долини: „Розмет платить 11.622 членів на ціле посмертне, (кождий по 1.22 цнт.)...“ має звучати: „Розмет платить 11.622 членів на ціле посмертне, (кождий по 1.32)...“ Просить ся отсю недоглянену друкарську похибку справити. Загальна сума розмету, який платить член на ціле посмертне (1.50 дол.) і на пів посмертного (84 цнт.) є подана в дотичнім числі поправно.

ДОПИСИ.

3 Passaic, N. J.

„Не плакати нам і сльози не лить!
Не нам, козакам, те діло робити!
Най плачуть Ляхи, най плаче Москаль,
Здіймайсь в гору, летімо у даль!“

Так співали колись славні козаки-запорожці, коли йшли в бій, у завзятий бій за волю рідного народу, за його прадідну віру, за свободу Руси-України. Співали, коли йшли до бою, співали, коли вертали з бою. А на охоту просили діда-бандуриста, щоб грав „козака“ до танцю. І не раз серед наших гуцулів гула музика, а охочий спів розносив ся: „Є у мене топір, топір і кована бляшка, научу я тую Москву, та і того Ляшка“.

І ми, пасайські Русини, згадали про ті славні часи, про козацьку „охоту“ і завели у нас, дня 30. мая в просторій гали п. Ковальчика подібну, хоть не зовсім таку саму охоту — бал. Бо й ми сертаємо з бою, і ми ведемо бій за нашу прадідну віру, за наш поневолений народ, який радіб бачити вороги у царськім підніжку, з кнутом на спині. Та не побачать, вражі сини! Доказом сего — вислід дотеперішньої борби — величава церкв — і завзяте та єдність, з якою йдемо до дальшого бою. Та єдність і то завзяте і любов рідного свого проби-валася у кожного, що прибув на нашу охоту згаданого дня. Се завзяте в борбі з ворогами нашої справи і сю любов до всего рідного, висказав в короткій, а ядерній привагидній беді п. Василь Сметана. Він говорив: „Братя, тримайтесь своєї віри і свого народу! Не лізте до тих, що покинули віру наших предків. Вони нас лише баламутять і циганять, так як циганять з будовою своєї царославної церкви. Казали самі, що цар прислав 40.000 доларів, а тепер, видно, сі долари протрубили, коли висилають колекторів по плейзах. Та й то їм ся не веде. Оден назбирав 100 доларів тай втік на „вести“. Як будуть так далше будувати, то й послідну сорочку з вас стягнуть, а церкви не буде. І ви ще дасте віру таким....! Не дайтеся так далше баламутити, а гуртуйте ся до купи, а буде з нас сила, і ніхто нас не переможе!“

От так, і при забаві памятаємо про поважні справи, памятаємо про борбу за волю і добро народу. А славна русько-українська банда з Джерзи Сіті додавала охоти до танцю і завзяте прекрасною грою наших народних пісень і танців. Хто не гуляв, той любував ся музикою і співом місцевого хору під умілою управою дяко-учителя, п. Ягеля. Тішив ся розрадований народ, приспівуючи: „Ой заграйте, музиченьки, в яворові скрипки, Та най ми си погуляєм ворогам на збитки“.

3 Johnstown, Pa.

Осторожно з бордінгерами!

Єсть звичай у нашого імігранта ту в Америці, котрий з женою ту пробує, тримати на станції (на борді) таких самих чорноробів, як він, — людей самотних, чи то парібків, чи таких, що полишили жени в краю а ту прийшли на зарібки.

Се, здає ся, цілком природною річю, бо деж наш Русин, бідачесько, примістить ся, як не у своїх? До Словаків не радо він піде, бо там з його матерної бесіди насміюватимуть ся. До Поляків — тим більше ні, бо він від них утік аж за море. Отже вибирає собі своїх, і о скільки можна, односілчан. За се такий бордінгер платить своєму газді за нічлігі і ліжко, та за пранє і варенє. Звичайно бордін-

гери мають свою постіль, яка складає ся з колдри і подушчатка. За харч звичайно кожний бордінгер платить з осібно при кожній пейді (дни виплати), а то в сей спосіб, що газдиня бере на одну книжку для всіх разом, а відтак в день виплати розраховує письменний чоловік, кільки на кожного припадає.

Бізнес для газдині з сего такий, що від кожного за варенє і пранє має 1. до 2. долари на місяць, отже бодай рент від гавзу з того заплатить.

Воно би не було нічого в тім злого, якби газда тримав у себе самих односілчан, алеж часом мусить прийняти і чужих людей з далеких сіл. І ту трапляє ся дуже часто, що такий бордінгер наїсть через цілий місяць на книжку. а відтак тихисенько, без гомону, забере свій куфрик і колдру, як що єще варта, а не раз і з газдовим повним пуляресом, і стругне там, де чує ся безпечним.

Ось недавно вмоїй парохії в Johnstown, Pa. лучило ся, що газдови щезло 80 доларів. Приходить газда і просить, щоб я всім його бордінгерам провів присягу, що жаден з них грошей не вкрав. Розуміє ся, я його відправив з нічим. Але „проворний“ газда пішов до священика угорського, о. Сабадоша, а сей без наміслу, але за 20 доларів, записав кожного бордінгера, — розуміє ся, між ними присяг і злодій, — та грошей як не було, так нема.

Буває часто, що за таким бордінгером підуть не лишень гроші газдови, але й.... „дорога“ жіночка, як то недавно лучило ся одному нашому Русини в Сопемауґн, Pa., Осифови Глушкови.

У него на борді був парібок Дмитро Староста, син Кирила, віта з Вовчого горішного, пов. Турка над Стрийом. Газда з разу не запитав, які суть відносини його молоденької жіночки Теклі, з роду Куп, з села Верески, пов. Ліско, до свого бордінгера Дмитруня. Та згодом пересвідчив ся о невірності своєї жени, та мусів обоє завдати до арешту. Але жаль му стало жінки і за оплатою 10 доларів витягнув її сам з неволі „вавилонської“, думаючи, що чейже покає ся. Жіночка, учувши ся свобідною, помогла скинути окови неволі своєму любчикowi і обоє, забравши у газди 199 доларів і куфер з білем, дали драпака в безпечній контри, в „країну любови“, лишаючи газду в тім платю, що мав на собі. Проворна жіночка затерла всі сліди за собою, забираючи всі свої фотографії, які моглиб її „фейс“ зрадити.

Стережіть ся отже, родимці, таких бордінгерів як огню, а хтоби що знав про тих пташків, о яких я згадав, нехай напише на понизшу адресу:

Rev. Vasyly S. Hryniak,
P. O. Box 292, Johnstown, Pa.

3 Scarbro, W. Va.

На дни 14-го мая с. р. навістило одного з наших братів, члена від. 180 Р. Н. Союзу, велике нещастє: він стратив усе своє майно в наслідок пожару, підложеного злочинною рукою.

Братя Союзовці, бачучи свого співбрата у нещастю, уладили поміж собою колекту, і зібрану доброохотно поміж собою суму 30 доларів сейчас вручили Й. Бриднякови, знаючи, що „два рази дає, хто зараз дає“.

Брат Бридняк сейчас сердечними словами подякував за щедру поміч і на сім місци ще раз публично складає подяку словами: Нехай Всевишній Вашу жертволюбивість винагородить сторицею!

А як заховав ся в виду сего не-

щастя польський ксьондз, Стан. Євасінські, місцевий пробош? Чи може словом або ділом поміг нашому братови? Деж-би на се стало йому часу, коли він мусить ходити зі скаргою до скваєра на давного органісту.

Тямте, братя, про того ксьондза під час всякої колекти, при всякім вінчаню, хресті, або похороні!

Наш брат, Алекс. Кравчишин вінчав ся. І чи думаєте, що ксьондз давав йому вінчанє в ризах, на які Кравчишин сам зложив кільки доларів, та який завсїгди незвичайно точно платив колекту? Ні, мимо того, що він мусів за вінчанє заплатити 18 доларів! Попередний ксьондз так не робив, але прийняв, що хто міг дати, та риз не уживав виключно тільки для якихсь своїх любимців або лизунів.

На вінчаню А. Кравчишина був присутний цілий відділ 180 і грімко відспівав „Многая літа!“

Й. Бридняк,
Ф. Лучка.

3 Greensburg, Pa.

(Шевченківські вечірниць).

Отсе перший раз загомоніла руська пісня в Greensburg, Pa.

Заходом двох молоденьких руських громад: Дженетської і Лейтробської устроєно концерт в пам'ять 50-літних роковин смерті Тараса Шевченка в Greensburg, Pa.

Вправді не був се концерт величавий, як приміром бувало в Пітсбургу за бл. п. о. Н. Стефановича, однак годить ся згадати і про него, хочби ддятого, що се є перший концерт у Westmoreland Co.

Не буду розказувати подрібно цілої програми, лиш зазначу те, що замітніше. І так: підписаний мав промову, розказав про житє Тараса Шевченка, а головно звернув увагу на муки, які прийшлося терпіти нашому генієви від російського уряду.

По промові слідували співы; дві композиції відспівав хор на чотири голоси, а діти з Лейтроб відспівали 7 пісень на два голоси.

Хор діточий був добре вишколений завдяки старанням п. Ів. Крушельницького.

Згадати належить, що п-на Марія Рудик відспівала одно сольо дуже удачно, а дуєти Марії і Юстини Рудик прямо чарували нечисленно зібрану публику.

Одно прикро вражало, що многі Русини відтягнулись від святкованя вечірниць, раз через страйк, а може більше через легковаженє концерту, знаючи, що не буде на нім пива. Се було причиною, що ледви покрито видатки, а співачки знеохотились до дальшої праці.

Ні, дорогі і молоденькі співачки! Праця кожда в початках має своє терпє, тож не грізїть ся тим, що ви много трудились, а люде не знали сего оцінити.

Дасть Господь Бог ліпших часів; як мине страйк, то і люде не пожалують цента на Шевченківські вечірниць.

Наконець для заохоти прийміть від мене, молодці Кінгстонські, публично подяку, що безінтересовно, своїм коштом приїжджали на проби. А Вам, родичі, що пустили дітей на концерт до Greensburg-у і дали спомогу многим Русинам почути руську пісню, — щире спасибі! Честь Вам всім, що потрудились ся „помянути не злим тихим словом“ нашого батька Т. Шевченка, нашого українського генія.

о. М. Данилович.

Подяки.

I.

Отсим маю честь зложити сердечну подяку Хвальному Товариству „Достав“ у Львові за надіслані ось які річи для нашої церкви в Johnstown, Pa.:

- 1 Образ св. О. Николая природної величини на полотні, робота нашого руського маляра п. Куриласа 200 кор.
- 1 Фелон шовковий, світлий 260.—
- 1 Фелон шовковий, чорний 200.—
- 1 Плясаниця з золоченими френзлями і 4 кутасами, на шовку прекрасно викінчена (6 осіб) 180.—
- 2 Стихарі льняні з коронкою 48.—
- 4 Літони по 1.80 7.20
- 1 Всеночник сріблений, бронзовий 48.—
- 1 Мироник. з пензлем 2.40
- 15 Образів празничних на папери (на тетрапод) 6.—
- 1 Службеник оправлений 60.—
- 2 Книжочки Вечірні і Утренні 3.60
- 1 Требник, рідкість антикварська 20.—
- 1 Хрест стоячий, руський, деревляний, кований золоч. бляхою 28.—
- 1 Шаль (velum) подвійний 48.—
- Прочі книжки 15.—
- Разом 1.126.30

Всі ті річи, за 1.126.30 корон с. є. за 230 доларів дійшли в як найліпшій порядку, без найменшого ушкодження з краю сюда.

Добір матерії, знамените викінченє і так низькі ціни, — самі за себе говорять.

Тож удавайтесь, родимці, виключно до своєї руської фірми за річами церковними на адресу:

„Достав“, ул. Домініканська ч. 4-І.
у Львові.

З поважанєм

о. В. С. Гриснак,
з Johnstown, Pa.

II.

Дорогі Земляки і Землячки!

І якже нам зібрати ті всі думки, і якже нам скупити ті всі гадки, щоб виразити Вам наші слова подяки за щедрий Ваш дар. Велика була у нас жадоба, а ще більша охота, покласти свою хату під Тов. „Ліч“, та де нема матеріяльних підмог, там, хоть би на найбільшій волі і охоті мусить усе скінчити ся. Ви, дорогі Земляки, прийшли нам з тою помічю, тому дяка, слава тай честь Вам за се, що Ви зрозуміли нас і своїм справді княжим, бо 700 (сімсот) корононим даром, причинились ся до здвигнення нашого коша. З осібно дякуємо коміте-тові, до якого входять Стефан Ганаско, Михайло Станько, Стефан Чіснок і Юрій Сидор, що не жалували трудів і доложили всяких зусиль, щоб лиш подати своїм братям помічну руку. Дім, який сьогодні будує ся, без Вашої помочи остав би лишє нездійсненою мрією, а се для нас могло-б принести небажані наслідки. Тому справді годі нам дібрати слів, якими моглиб ми належито виразити Вам нашу подяку за Ваші жертви і Ваші труди. Всі Ви зрозуміли вагу задуманого діла, всі Ви зрозуміли, що лиш в „своїй хаті, своя правда і сила і воля“.

За старшину Тов. „Ліч“ в Поздзяхи

Іван Ривак, кошовий,
Пилип Ганаско, осаул,
Сенько Ривак, писар,
Іван Матейко, скарбник.

Е 95

СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ
НА УКРАЇНСЬКІ ШКОЛИ
В ГАЛИЧИНІ.

„SVOBODA“ (LIBERTY)

THE RUTHENIAN WEEKLY

Published every Thursday at
83 Grand St., Jersey City, N. J.Published by
The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor

83 Grand St., Jersey City, N. J.

K. KIRCZOW, manager

83 Grand St., Jersey City, N. J.

Terms: Two dollars a year.

The largest circulation throughout the
United States, Canada and Europe.
The only advertising medium. Rates
furnished on application.Entered as second-class matter March
30, 1911, at the Post Office at Jersey
City, N. J., under the Act of March 3,
1879.

„С В О Б О Д А“

часопис для руського народа в Амери-
ці і орган „Р. Н. Союзу“, виходить що
тижня в четвер і коштує:в Америці на 12 місяців \$2.00
до старого краю на 12 місяців ... \$2.00
в Америці на 6 місяців \$1.00

Оплачувати газету треба завжди з гори.

Гроші треба посилати в реджістрован-
нім листі, або через експресовий або
почтовий моні ордер. Моні ордер, то є
грошовий переказ, котрий дістанете від
почтара або агента на експресовім офі-
сі, піпліть на нашу адресу, бо без того
ми не годні гроший дістати.

Адреса:

„SVOBODA“

83 Grand St., Jersey City, N. J.

Число телефону 498.

Дописи просить ся писати лишень
на одній стороні картки. Дописи, непри-
годні до друку, нищать ся, наколи з гори
не було зазначено, що жадає ся їх звороту
і не було залучено марок на зворот.

Не могу мовчати.

(Кілька слів у відповідь „пану“ Spectator-ови на
його пашівіль в 5. числі „Заок. Русь“,
під заголовком: „Пан Spectator просить о голас“).На допись священика в 20 ч.
„Свободи“, „Голос на часі“, висипав
„пан“ Spectator в 5. ч. „Заок. Русь“
спору мірку: такої поган-
ної лайки, що аж гідь чоловікови
стає, а ще й священикови, коли по-
гадає, що „Заок. Русь“ се „оди-
нока християнська газета“.Колиб та лайка була появилася в
якійсь поганській газеті, transeat,
нехай там, але не могу змовчати,
если така брудна і низька лайка за-
повнює шпальти газети „християн-
ської“. Дятого хочу відповісти „па-
ну“ Spectatorови на сей лашквіль
„по пунтат“, щоб виказати „льоґі-
чність“, якою він і „Заок. Русь“ так
чванить ся.Насамперед ніпричим в тім лашкві-
лю імя „редактір“, п. Ос. Стетке-
вича, бо статю сю писав я, свяще-
ник, а редактор хіба стільки має з
нею спільного, що помістив її в „Сво-
боді“ без ніяких додатків. Отже ре-
дактор не кропив Вас, „пане“ Спек-
татор, на „попа“, бож він прецінь
ще йно „дячок“, але таки ж сам, до-
бровільно, та не кропив я, але тільки
потвердив кропленє єпископське, яке
Ви вже маєте.Дальше пишете, що „виікакує
відтак, мов сей куденний зайчик з
за плота...“ священик і... грозить
анатемою, як не піде сей о. Спек-
татор до Міаду... і не керепросить
п. Гімітра І. і т. д. З того Вашого
писання, пане Спектатор, виджу, щоВи або хорусте на курячу єдіноту,
або хорий на... серце повисше очий.
Ану! знайдіть і вкажіть мені хоч
щось подібного до слів, які написа-
лись, то за Ваш винахід сейчас
express-ом присилаю Вам в дарунку
муляка з майнів, аби було до пари.Про „зеленину“ я не згадував,
але про зеленого (greenhorn-a) о. ре-
дактора „Заок. Русь“, який ні
з сего ні з того, давай тараном своїм,
„Заок. Русь“ розбивати Р. Нар.
Союз.Зовете дальше мене Юдою за се,
що я не підписав протесту против
Редактора „Свободи“.Добродію! Я не сам, а було нас
таким більше, що не підписали; були
там і шамбеляни і совітники. Чи і
вони також Юди? Чейже вони відзна-
чені Преоєв. Владикою червоним
нагрудником! То Преоєв. Владика
відзначав Юдів? Хіба що так! Можли-
во хіба у Вас, а я таки не вірю.Відтак п. Спектатор дає мені на-
уку: „Погана ся птиця, що на своє
гніздо плює! Тільки собака, коли по-
тягне ся її буком, прийде і полиже
руку“, і т. д. і т. д.Дивна у Вас льогіка і велике зна-
нє найпростіших річий, які чоловік
без жадної науки знати повинен. Ні-
коли я не чув, щоб птиця „плювала“,
а пес по битю лизав руку. Сюого гніз-
да, с. є священичого стану я не
скаляв, виступаючи против свинств,
поміщуваних священиком будь в
„духовній“ будь в „одинокій христі-
янській газеті“, с. є „Заок. Русь“.
Тримаю ся засади: Noli miscere sacra
profanis. Я не похваляю жадних лай-
кох, без згляду на се, чи пише їх
„дячок“ чи якийсь там Спектатор,
але скорше прощу промах або ошиб-
ку „дячкови“ без університетських
студій, як священикови з універси-
тетським образованием.Сумніває ся п. Спектатор, чи я
справді священик. Коли Ви „цивіль“,
то і так не пролізлибсьте моєї гра-
моти висвячення. Скажу Вам на ухо,
що мене святав Єпископ в старім
краю і то за дармо, без „возмездія“.Дальше ось який вицвіт „льоґі-
ки“ пана Спектатора: „Коли пан
редактір виганятимуть всіх свяще-
ників з американської України без
Бога, попа і пана — то й вас не по-
жаліє“ і т. д. Поминувши нужденну
стилізацію, скажу Вам, пане Specta-
tor, що се крайня злоба і безличність
підсудати такі гадки редакторови
„Свободи“. Де ви се вчитали? Хіба
в своїй хоропитій мозгівниці. Скажіть,
чи се не безгранична злоба?! Хто
становить парохіян наших церковних
громад? — Члени Р. Нар. Союзу!!!
Хто побудував храми Божі? Чи може
тії, що втікають від „сосайд“, а тіль-
ки збивають гріш, щоб як найскорше
до краю вернути? Ні! Члени Р. Н.
Союзу! Хто найбільше зложив жертв
на катедрі і резиденції єпископську?
Чи може приклонники „Шершеня“,
„Союзу“, Гайдамаків“, або „Правди“?
Ні, добродію! тільки члени Р. Н. Со-
юзу! Чи се не хлополаство, бавити
ся в музиканта на струнах реліґій-
ности руського народа? Знаємо на
певно, що сам Преоєв. Владика по-
ставили кандидатом на редактора „Сво-
боди“ п. Ос. Стеткевича. Отже Преоєв.
Владика мусіли добре знати, чи
він, п. Осип Стеткевич, гіден ре-
дактором бути, чи ні. Ще раз зазна-
чую, що бавите ся в хлополаство;
та в той спосіб певно не наженете
„Заок. Русь“ передплатників.
Народ розуміє ся на фарбованих ли-
сах.Пише дальше п. Spectator, що він
„туби“) не поважає Р. Н. Союзу, а пи-*) Характеристичне признание п. Spectator-a: ніби
не поважає, то значить: напrawdę поважає. —
Прим. Ред.ше то, що писали давніше: „Шер-
шень“, „Союз“, „Гайдамаки“, „Віст-
ник“ і т. д... Гратуюлю компанії!!
так к. Spectator-ови, як і ред. „Заок.
Русь“, о. В. Держируці, секретареви
єпископському. Знайшли церков Бо-
гу помолитись. — Подивіть ся, Впов.
Читачі „Свободи“, які жерела аргу-
ментів знайшли „Заок. Русь“. Коли Ви,
пане Spectator, цивіль, то я зверну ся
з запитом до о. редактора і секретаря.
Чи звісно Вам, о. секретар, що часопис
„Гайдамаки“ єкскомунікована нашим
Владикою? Минувшого року вийшов
циркуляр з канцелярії єпископської, де
заказано навіть за кумів брати вірним
тих людей, що читають „Гайдамака“. То
так Ви респектуєте розпорядження
єпископські? Як Ви могли прийняти
допись читача „Гайдамаків“ до „оди-
нокої християнської газети“? Ви тим-
самим гхаєте в руки і народови гр-
катол. і святикам заказану газету.
Га! Видно, що „Заок. Русь“, „Гай-
дамаки“, презбітеріанський „Союз“,
шизматичний „Вістник“ і безпопів-
ський „Шершень“ зближають ся до
себе. Але чим?... Задами!! Viribus
unitis на Р. Н. Союз е... та!!А вже не може собі ради дати п.
Спектатор з тими „кілимийками“,
„дячком пламокінським“, та носить ся
з ними як баба зі ступою. Яке то
весьо низьке, яке нікчемне, яке шу-
бацьке. (Сего слова „штубак“ ужи-
вали і старші від мене достоїнством,
тож думаю, що не дуже проґріпу ся,
коли се слово приложу тому, котрий
на се заслуґує). Після моєї льогіки
не звє ся чоловіка тим, чим був, але
тим, чим він тепер є. Чи називали
може товариші-студенти пок. А. Коц-
ка механіком, або слюсарем за се,
що був в Америці на зарібках і пра-
цював з простими робітниками в ша-
пі? А як хтось шоферством (шофер
се той, хто автомобільом, самоїздом,
керує) заробляв на докінченє своїх
студій, та відтак став лікарем, або
люєром, — чи такого чоловіка звуть
шофером? Знаю одного словацького
священика, котрий через 6 літ пра-
цював в майні, і заробивши собі гріш,
докінчив студії, та став пастирем
словесного стада, а прецінь жаден
парохіянин, хоть всі о-тім знали, не
назвав його ніколи майнером.Праця, д. Spectator-е, не прино-
сить ганьби чоловікови в Америці,
а мерзить ся працею хіба лінох або
недопечений півінтелігент, як п. Спек-
татор. Адже наш Преоєв. Владика
були колись братчиком, відтак свя-
щеником, а вкінці єпископом (дай
Боже, щоб дійшли і до кардиналь-
ського капелюха!), а прецінь ніхто
не скаже на них „братчик“, хоть не-
раз мусіли і низші роботи в мона-
стирі задля „святото послухання“
виконувати. Моя льогіка така: Если
з дяків, як Паздрій і Познанський,
могуть бути священики, хоть без
потрібних до того стану студій (до
сеї справи єще верну), то чому з дя-
ко-учителя не може бути редактор?..Дальше згадує п. Spectator і про
табаку, яку змолоти рачестерські
приклонники „Заок. Русь“ з газети „Сво-
боди“ etc. etc., — та такі „віци“
хіба „юродивим“ могуть ся подо-
бати.На прикінці своєї повної злоби
дописи кличе п. Spectator: „Навіщо
назвиско руського Єпископа ставите
на найголовнішій місци в „Свободі“...
Викиньте, каже, те назвиско звідтам,
не пхайте бісерів до болота!! Зрозу-
міли?!!“Відповім на се коротко. Хто ро-
зчинив болото? Чи не протестовичі
против марного слова „піп“, доба-
чивши в тім слові „обиду масштату“?
Чи не контролєри і редактори „Душ-
пастиря“ і „Заок. Русь“, а відтакі п. Spectator? Не робіть болота, то
не буде „бісер“ в болоті!! Зрозумі-
ли? Хто затагнув „бісер“ в болото,
хай тепер витягає!Єще пару слів „пану“ Specta-
tor-ови. Хотай Ви, пане Spectator,
відпекуєте ся тої гідности „отець“,
як я подав в 20. числі „Свободи“, то
я таки стою при своїм. Ви, видко,
стидаєтесь тепер відкрити своє „ли-
це“, а покажете виворіт, що єсть
ціхою людей дволичних. Пробо:
Таких слів, як „ганделес“, „анти-
попівський“, „хам“, не уживає наш
пересічний американський інтелігент.
Американський інтелігент має на
слово ганделес вираз „педляр“, а
слів „хам“ і „антипопівський“ ніколи
не уживає. Дальше зраджує Ваше
„лице“ тоє слово „льоґіка“, з яким
носите ся, як курка з яйцем, мало
не в кождім уступі з під Вашого пе-
ра в „Заок. Русь“. Характеристичне
також се „харканє“, якого ужив о.
редактор в 3—4 ч. „Заок. Русь“
в відповідь о. Даниловичови, котрому
також хотів причинити друге лице,
пишучи: о. Х. У. в Latrobe, Pa.,
наколи о. М. Данилович підписав ся
в своїм запиті до о. редактора пов-
ним іменем.Вкінці, сего „лацкського“ під-
пису „Spectator“ — цивіль ніколи не
уживає в Америці, хіба люди світлі
в Старім краю. Зрозуміли, о. Редак-
тор?Зимної би Вам водичі більше аплі-
кувати на Вашу голову, бо там в Фі-
ладельфії тепер дуже горячо, а тогди
би і „Душпастир“ був справді ду-
ховною газетою і „Заок. Русь“ ви-
глядала би инакше. Напряте поки
час, що зісули своїм „острим пе-
ром“.

Той сам священик

Дотеперішній перебіг процесу
проти 101 українських сту-
дентів у Львові.В понеділок, 8-го мая, в п'ятдесять
осьмим дни розправи переслухано
укінченого студента філософії, Г. По-
люшинського, який не зізнавався нічо
нового, крім звичайного уневинню-
вання польських академиків. Відтак по-
нім зізнавався ст. прав, А. В. Глязер.
Сей свідок рішучо ствердив, що об-
жалований Охримович не мав на собі
пелерини, коли його арештовано. По-
перерві зізнавався свідок Я. Пйонтков-
ський, який однак вже весьо призабув
і нічо не годен пригадати собі із крі-
вавих подій.Ві втерок, 9-го мая перший сви-
док, В. Бродовський, ст. прав прислу-
хував ся якийсь час нарадам на укр-
вічу. Настрій серед Русинів був під-
несений. Тому свідок, видячи вихо-
дячих зі салі Русинів, кинувсь з дру-
гими Поляками будувати барикаду.
Ледви вони скінчили, як надійшли
Русини і почали бити палицями об
барикаду. Тоді свідок з другими по-
біг на П. поверх, де стали будувати
нову барикаду. З обжалованих нікого
не пізнає. Оборона засипала огнею
свідка численними питаннями, однак
многих із них предсідатель не допу-
стив.По нім зізнавався як свідок А.
Авербак.Він був на вічу, однак в хвилині,
коли бл. п. А. Коцко його відчинив,
вийшов із нього і побачив, як гурток
польських академиків будували бри-
каду. Рівночасно кількох Русинів і
собі устали лавку в попереку кори-
тара, на перехрестю. Об сю лавку
завадив якийсь пан в яєнім одязі і
впав; тоді то з його кишені вилетів
револьвер, який забрав університет-
ський возний. По хвилині, коли Ру-
сини вийшли з салі, почув нарає

свідок брязкіт товченого шкла, а зараз потім перші стріли. Звідки вони упали, не знає. Аж пізніше бачив кілька рук з револьверами, витягнених прямовісно в гору. По сім свідок збіг на долину і тут лишився аж до приходу поліції.

Дня 10-го мая, в 60-ім дні розправи перша зізнавала М. Лучаківська, укр. студентка філософії. Вона була на обох вічах, однак у нікого з Українців не бачила ані зброю, ані грубесних колів. По вічу Русини вийшли зовсім спокійно на коритарі і там незабаром розляглися стріли. На се більшість Українців вернула ся до вічевої салі. Вона-ж, ніким не перепинювана зійшла на долину, і пішла домів. Два дальші свідки, Ян Заворський і А. Левіцкий не подали нічого нового. Послідній свідок того дня, В. Жиховський, слуга університету, стояв „на варті“ і тому рівнож нічого не бачив.

В четвер, 11-го мая перший станув як свідок Е. Нагановський. Він сам зголосив ся на свідка, аби доказати нашим студентам, що се не він був тим чоловіком в спортивім одязі, який стріляв на Українців. Однак він грубо помилив ся, бо на нього, як славетного того стрільця, ніхто не кидав підозріння, що заявив обжалований студент Охримович. По нім покликано як свідка А. Савіцкого, універс. слугу і помімо спротиву оборони, його записано. Свідок критичного дня стояв в ректорськім коритарі а опісля пілішов до барикади. Ту упали зі сторони Русинів два стріли. Підчас перших сих стрілів сей пан (то є Коцко), що стояв на барикаді, упав на землю і порачкував в глук коритаря. По сім прийшла поліція. З обжалованих студент Сеньків рішучо заявляє і вказує на отсега свідка, як того, що підчас подій стріляв і поцілів укр. студента Леонтовича в ногу.

Отсей самий свідок зізнавав ще і слідуючого дня, 12-го мая. Його телер випитує оборона і обжаловані. Припертий до муру, свідок признає ся, що кидав полінами, та що поліція, вийшовши на коритар, зовсім його не ревідувала. А обжалований Сеньків доказав свідкови, що він дійсно стріляв, і що навіть тоді обж. Сеньків зловив свідка за руку. Предсідатель, бачучи наконєць, що свідок страшно путає ся і туй-туй готова ойчизна скурчиць сен, ухилив всі дальші питання оборони і обжалованих. По нім зізнавали ще три свідки: ст. філь. Заборовський, Влізло і Дучинський, однак їх зізнання не суть нічим замінні.

В суботу, 13-го мая зізнавав як свідок судія Рибіцкий, сей сам, що то так „безсторонно“ вів слідство з нашими студентами. З зізнань сего примірного судії треба зазначити, що він сам мусів признати, що арештовані Русини домагали ся, аби їх сконфронтано з возними університету, аби за свіжа пізнати поміж ними тих, що стріляли; однак він (правдоподобно в імя польської справедливості) на се не позволив. Рівнож він не згодив ся на опечатанє коритаря зараз по подіях, хоть сего жадав оборонець студентів, др. Евин, та зарядив таке опечатанє доперва по трьох днях (то є тоді, коли Поляки мали аж надто доволі часу, аби позатирати усі невідгидні для них сліди). Оттакі то справедливі польсько австрійські судії!...

В понеділок, 15-го мая, в 64-ім дні розправи два перші свідки, Л. Досталь і М. Пшестшельський, оба поліційні агенти не подали нічого нового. Дальший свідок, рівнож поліційний агент признав, що по стрілянині на університеті втікло із нього около 30

вишеполюків (правдоподобно самі „найпевніші“ люде).

Відтак лікарі знатоки відчитали протокол секції тіла бл. п. Адама Коцка. Лікар-знаток, др. Ляхович подав як причину смерти роздавленє мозку в наслідок удару кулі, що перейшла через голову з лівої сторони чола до правої потилиці. На питанє прокуратора лікар заявляє, що пострілений мусів сейчас стратити при томність і ратунок був виключений. Се є зовсім виключене, аби бл. п. А. Коцко міг був зійти з барикади і рачкувати по коритарі, як се зізнавало кількох „правдомовних“ польських свідків. Рівнож знавець виключає, щоби Коцко по влученю його кулею міг ще сховати револьвер в задню кишеню. (Іменно в задній кишені Коцка найдено вистрілений бровнінг — виходить отже, що Поляки не пошанували маєстату смерті, і впахнули Коцкови револьвер, аби лиш мати докази на гайдамакуф). Другий лікар зізнавав подібно як і перший.

По відроченю розправи порішено слідуючого дня, то є 16-го мая піти на університет, щоби перевести локальну візію. Про се однак напишемо уже в слідуючім числі.

Дві вистави.

Заходом Товариства „Руський Молодецький Клуб Поступовий“ в Джерзі Сіті, Н. Дж. відбуло ся дня 29. м. м. вже пораз другий в сім році представленє відомої Основяненкової оперетки „Сватання на Ганчарівці“.

Заходом Товариства „Запорожська Січ“ в Нью Йорку, Н. Й. відбуло ся дня 3. с. м. театральне представленє „Хата за селом“, драма в 5. діях зі сьпівами. Ся драма — то сценічна перерібка повісти польського писателя Крашевського п. з. „Chata za wsią“.

Я був присутній на обох сих виставах, то й про обі хочу написати декілька слів. Сказати, що аматори та аматорки, які брали участь у сих двох виставах, відіграли свої ролі добре — було би банально. Коли про аматорів (ок) по наших провінційнальних містах та місточках говорить ся: віддали свої ролі добре або навіть дуже добре, — то до аматорів (ок) джерзісських та ньюйоркських сього мірила приложити ніяк не можна. Вони відіграли свої ролі рішучо лучше, ніж: добре або дуже добре! Я прямо не міг з дива вийти, де ті наші прості робітники та робітниці навчили ся драматичної штуки. Вони-ж грали як правдиві артисти!

Не буду вичисляти тут поодинокі всіх осіб, що мали більші або менші ролі у сих обох виставах, а скажу лише загально: грали — нехай вже буде: добре, але грали хіба самим собі, тай ще декільки одиницям з публіки... Людий було на обох виставах доволі, але щож, коли сі люди розуміють ся на штуці, як вовк на зьвіздах... Як slučajно замішав ся був між тую „нашу“ публіку який інтелігентний чужинець, то виніс з обох сих „руських народних зборів“ як найгірше вражінє. Але бо тут було якесь непорозумінє: людиска прийшли собі на бал, курили на салі цигара і паліроски, гукали на себе наче у лісі, сьміяли ся як дурний до сира (хоч не було чого сьміяти ся), — а на сцені пописували ся своєю грою „комедіанти“... Та тих „комедіантів“ мені не жаль (жалую тільки їх недоспаних ночий та безмірних трудів), а жаль лише двох бідних людий, яким судило ся на сих представленнях бути: суфлерами. Аматорам та аматоркам було вже — як то кажуть — вельо едно.. Крутили ся по сцені з одного кута

в другий, тай вимахували руками (їх голосу не було чути навіть в перших рядах, бо там з задю була „толока“ чи щось такого), але за що така незаслужена кара обом суфлерам?! Подумайте лише. яких то треба було здорових грудий, коли вони мусіли перекричати усю „нашу“ публіку! Ну, я тим панам суфлерам не завидую їх „хліба“!...

На похвалу ньюйорській публіці треба сказати, що вона кричала майже о цілу октаву (о цілих 8 тонів) низше від публіки джерзісської, бо та послідна взяла рішучо рекорд...

Пошукаймо за причиною сеї некультурности наших людий. Чи вина спадає виключно на саму публіку? Ні! Величезна пайка сьої диковини лежить на пл. аранжерах обох вистав. Чому вони не подбали о тоє, щоби хтось сказав людям се і те; що можна, а чого не годить ся робити?

Я був раз на представленю в однім провінційнальнім місточку. Народу було тьма: сала битком набита. Перед самим представленєм вийшов на естраду місцевий душпастир і сказав людям промову. У тій промові подав зібраним короткий зміст даної штуки і пояснив людям, як треба заховувати ся на представленю: коли можна сьміяти ся, а коли плакати і т. и. Він не казав людям: робіть так і так, але говорив, як в таких случаях заховують ся цивілізовані народи. Через таке зіставленє він своїх гостей ані трошечки не уразив, але навпаки: збудив у них власну амбіцію і почутє людського достоїнства. Ефект сьої промови був чудовий. Люди тиснули ся як селєдці, сиділи одні другим на колінах, але за те підчас самого представлення не чути було нікого окрім граючих аматорів. Кажу вам, я був тим всім надзвичайно одушевлений, і по представленю вертав домів з цілком іншими думками, як по виставі ньюйорській, а ще гірше: джерзісській...

Не можна гнівати ся на маленьку дитину, коли вона зробить щось недорічного; а наші прості робітники — під деякими зядами великі діти. Що вони ще богато річий не знають, то се не їх вина, а тих „батьків“, котрим судило ся їх научати. Коли нашого простачка назве ся в живі очі „хамом“, „мудьом“, „скотом“ і т. п. епітетами, то він проти того запротестує, бо хоч він дитина, але розумна, пальців в огонь не вложить... Та бо лайкою і проклятами навіть малих дітий не наведе ся на добру дорогу — се ми знаємо. Але якже инакше діє ся тоді, коли до нашого „дикуна“ приступить хтось з любовю, з серцем, з вирозумілістю на його несвідомі блуди! Сей „дикун“ перемінюєт ся відразу в цивілізовану людину, та ще й дякує за добре слово, за науку!

Чому ані в Джерзі Сіті ані в Нью Йорку не сповнив хтось повинности згадуваного мною повисше сьвященника з провінції — не знаю, але що така, або хоч подібна промова була би віднесла пожаданий успіх — се певне, і ніхто не стане тут зі мною до суперечки, бо я наших людий добре знаю і в їх інтелігенцію вірю!

Невдоволення.

Фарма засіяна!

На продаж 16 акрів доброї землі і дім з 7 комнатами і стодоли, також всі знаряди господарські. Фарма знаходиться в дуже добрім положеню, недалеко міста. Голоситись до власителя на адресу:

J. Hudak, R. F. D. № 1.

24-25

Glen Gardner, N. J.

На продаж CANDY STORE

в добрім місці. 23-24

Бизнес добрий. Властитель змушений продати сей штор, бо задля браку здоровля виїжджає на контри.

Голоситись треба:

70 Morris Street, Jersey City, N. J.

Просьба.

Не богато є нас Русинів осівших тут в Sayre, Pa. — буде до 50 фамілій; ми однак маємо замір побудувати собі невеличку церкву, де бисьмо хоть, як не раз в тижни, то бодай раз в місяцю, могли зійти ся і помолитись Богу в своїй матерній мові, щоби охоронити віру батьків на чужій, не рідній землі, поміж чужим народом. Вже другий рік, як почалисьмо збирати фонди, і днес маємо вже виплачений льот, тай готівки троха. Однак ми самі, своїми силами, без помочи наших братів, не можемо довершити діла, тому висилаємо нашого записаного колектора, Михайла Легу, з книжкою, підписаною Іх Преосвященством, С. С. Ортинським, нашим Владикою, поміж наших братів Русинів, живучих по плейзах і сею дорогою шлем до них просьбу, щоби вони, по можности, жертвували дещо на сю ціль. До нас вже багато колекторів приходило, а ми ніодного не пустили з порожніми руками і нікому не відмовили помочи. Тому, надіючись на жертволюбивість нашого народа в нашім начатім ділі, маємо повну надію, що і наші Родимці не відмовлять і нам помочи, за яку вже з гори складаємо щиро-сердечну подяку.

За комітет будови церкви в Sayre, Pa.

Теодор Циган, предс.,

Даниїл Новак, кас.,

М. Семенюк, секр.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Родимці! — Отсим повідомляю Вас, що компанія

CHESAPEAKE LAND CORPORATION

котра продає землю в Yorktown, Virginia, установила мене одиноким своїм агентом для всіх Русинів. Хто отже бажає купити добру фарму або і поодинокі лоти (парцелі), а крім того дістати **добру сталу роботу у фабриках**, які названа в горі компанія почала тепер будувати, нехай зверне ся листовно або устно на мою, низше подану адресу. Під сю пору потрібно до тих фабрик 500 робітників, але компанія дає роботу тільки тим людям, котрі куплять у неї землю.

В тій околиці є вже около 20 руських фамілій і всі вони зі свого купна надзвичайно вдоволені. Хто там приїде, може про правдивість моїх слів переконатися сам від осілих в тім місці своїх земляків. В короткім часі буде у тій місцевості побудована руська церков і школа.

Із зголошуючими ся людьми я виїжджаю кожного вітвірка на місце до Верджинії. Як хто з Русинів хоче купити або хоч оглянути виставлену на продаж землю, нехай явить ся лично у підписаного найпізнійше о 11-тій год. перед полуднем кожного вітвірка, а я його відвезу враз з другими аж на місце. Дорога з Філадельфії там і назад коштує 10 доларів. Хто купить землю, тому компанія звертає кошта подорожи. Всякі контракти робить ся тільки на місці, в Yorktown, Va. — По близші, зовсім безплатні інформації, ирошу відносити ся з повним довірем на мою адресу:

E 96 B. MATOLICZ,
821 N. Franklin Str., Philadelphia, Pa.

!! ПОТРІБНО !!

ХЛОПЦЯ ДО ШТОРУ

гросерні і бучерні

16—18 літнього.

Мусить уміти добре писати, числити і трохи поанглійськи говорити і мусить бути Русином.

Голоситись письменно або устно до редакції „Свобода“

83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Справозданє касове Р. Н. Союза за місяць цвітень 1911 р.

Від.	Місцевість	\$	ц.
1	Shamokin, Pa	325	73
2	Mt. Carmel, Pa	71	30
3	Olyphant, Pa	120	18
4	Jersey City, N. J.	52	18
5	Mt. Carmel, Pa	91	50
6	Brownsville, Pa	82	50
7	McAdoo, Pa	179	78
8	Elmira Heights, N. Y.	45	18
9	St. Clair, Pa	131	40
10	Ansonia, Conn.	185	38
11	Waterbury, Conn.	38	59
12	Yonkers, N. Y.	97	78
13	Troy, N. Y.	84	63
14	St. Louis, Mo.	118	35
15	Buffalo, N. Y.	43	59
16	Lansford, Pa	237	25
17	West Pawlet, Vt.	38	00
18	Seymour, Conn.	28	00
19	Homer City, Pa.	21	90
20	Jessup, Pa	91	09
21	Mayfield, Pa	18	00
22	Homestead, Pa	85	50
23	Shamokin, Pa	22	59
24	Trauger, Pa	56	18
25	Belle Vernon, Pa	28	00
26	Glen Lyon, Pa	70	63
27	Mahanoy Plane, Pa	232	76
28	Rhone, Pa	76	18
29	Breslau, Pa	93	44
30	Eleanor, Pa	36	25
31	Trauger, Pa	50	00
32	Northampton, Pa	247	22
33	Old Forge, Pa	25	59
34	Whitney, Pa	46	25
35	Scottsdale, Pa	41	69
36	Chisholm, Minn.	77	59
37	Auburn, N. Y.	84	88
38	Syracuse, N. Y.	49	59
39	Edwardsville, Pa	61	35
40	Westmoreland, Pa	16	36
41	Passaic, N. J.	89	70
42	Simpson, Pa	25	45
43	Mt. Carmel, Pa	12	00
44	Philadelphia, Pa	24	33
45	Plymouth, Pa	163	25
46	Ambridge, Pa.	34	64
47	McKeesport, Pa	105	89
48	Powhatan, W. Va.	21	00
49	Desloge, Mo.	3	00
50	Yatesboro, Pa	53	70
51	Holyoke, Mass.	13	00
52	Pittsburg, Pa	197	01
53	Terryville, Conn.	17	90
54	Carnegie, Pa	101	93
55	Cohoes, N. Y.	31	49
56	Ramey, Pa	91	50
57	Leisenring, Pa	52	94
58	Baltimore, Md.	8	67
59	Dunlo, Pa	113	75
60	Lopez, Pa.	15	35
61	Ford City, Pa	80	02
62	Gradatim, Pa	6	00
63	Elizabeth, N. J.	103	77
64	New York, N. Y.	51	93
65	Butler, Pa	14	00
66	Ansonia, Conn.	10	59
67	New York, N. Y.	13	00
68	Jersey City, N. J.	132	55
69	Franklin Furnace, N. J.	24	10
70	Alden Sta., Pa	91	95
71	Providence, R. I.	13	13
72	Granville, N. Y.	18	00
73	Mt. Carmel, Pa	24	00
74	Newark, N. J.	35	66
75	Yorkville, O.	16	00
76	Minersville, Pa	234	18
77	Meyersdale, Pa	20	60
78	Pleasant Valley, Pa	50	00
79	Baltimore, Md.	22	18
80	New Alexandria, Pa	28	00
81	Carnegie, Pa	13	95
82	Canonsburg, Pa.	23	59
83	Hazleton, Pa	175	92
84	Clyphant, Pa.	10	75
85	Lancaster, N. Y.	24	95
86	Tonawanda, N. Y.	11	18
87	Simpson, Pa	15	00
88	Centralia, Pa	41	00
89	McKees Rocks, Pa	35	17
90	Taylor, Pa	63	47
91	Newburgh, O.	17	00
92	New Britain, Conn	—	—
93	Beaver Meadows, Pa	77	13
94	Pittsburg, Pa	70	21
95	Marion Heights, Pa.	18	00
96	Shenandoah, Pa	33	09
97	Wilkes Barre, Pa	93	38
98	McKeesport, Pa	14	90
99	Canonsburg, Pa	12	84
100	Cleveland, O.	93	77
101	Export, Pa	10	50
102	Perth Amboy, N. J.	107	95
103	Nicetown, Pa	23	62
104	Chicago, Ill.	108	83
105	Sayre, Pa	40	36
106	New York, N. Y.	95	19

Від.	Місцевість	\$	ц.
109	Ellsworth, Pa	41	18
110	Leetsdale, Pa	38	00
111	Allegheny, Pa	19	55
112	Cleveland, O.	20	26
113	New Florence, Pa	49	59
114	Dunmore, Pa.	58	00
115	New Philadelphia, Pa	36	75
116	Chisholm, Minn.	16	02
117	New York, N. Y.	62	66
118	Pittsburg, Pa	13	54
119	Latrobe, Pa	51	00
120	Spangler, Pa	82	37
121	Trenton, N. J.	138	59
122	Trenton, N. J.	75	77
123	Scranton, Pa	24	54
124	Ormsrod, Pa	37	67
125	Chicago, Ill.	15	46
126	Beaverdale, Pa	39	48
127	Buffalo, N. Y.	56	80
128	Lorain, O.	18	20
129	Sykesville, Pa	49	09
130	Pittsburg, Pa	38	85
131	McKeesport, Pa	43	83
132	Newark, N. J.	53	61
133	Ernest, Pa	46	20
134	Smoke Run, Pa	153	00
135	Carnegie, Pa	29	96
136	West Seneca, N. Y.	6	00
137	Philadelphia, Pa	7	36
138	Oil City, Pa	28	00
139	Youngstown, O.	36	00
140	Little Falls, N. Y.	53	57
141	Elizabeth, N. J.	52	65
142	Windber, Pa	38	00
143	New York, N. Y.	16	12
144	Altoona, Pa	20	00
145	Allentown, Pa	73	72
146	California, Pa	22	59
147	West Seneca, N. Y.	11	59
148	Pittsfield, Mass.	12	00
149	Allentown, Pa	8	42
150	Homestead, Pa	—	—
151	Berwick, Pa	73	46
152	Dunmore, Pa	37	00
153	Perth Amboy, N. J.	34	10
154	Sheffield, Pa	21	12
155	Donora, Pa	67	54
156	Herkimer, N. Y.	—	—
157	Jamaica, N. Y.	33	85
158	Tower City, Pa	38	45
159	Scranton, Pa	50	81
160	N. Hadley, Mass.	12	43
161	Chicago, Ill.	62	90
162	Barnesboro, Pa	48	60
163	Cumbola, Pa	33	25
164	Perth Amboy, N. J.	45	20
165	Scranton, Pa	52	00
166	Chauncey, Pa	22	54
167	Pittsburgh, Pa	33	26
168	Fredericktown, Pa	24	00
169	Cleveland, O.	23	59
170	Oxford Furnace, N. J.	39	25
171	Detroit, Mich.	26	38
172	Newburgh, N. Y.	20	35
173	Vegreville, Alta., Can.	9	00
174	Manchester, N. H.	7	71
175	St. Louis, Mo.	68	54
176	Scarbo, W. Va.	25	00
177	Manville, R. I.	3	59
178	Dixonville, Pa.	50	47
179	Sunderland, Mass.	17	18
180	Whiting, Ind.	56	00
181	Hazleton, Pa	48	00
182	McAdoo, Pa	40	59
183	Ford City, Pa	35	23
184	Ginter, Pa	76	72
185	South Fork, Pa	35	18
186	Newark, N. J.	29	30
187	Troy, N. Y.	34	59
188	Herkimer, N. Y.	40	20
189	Red Star, W. Va.	16	00
190	Minneapolis, Min.	31	77
191	Peckskill, N. Y.	20	18
192	Whiting, Ind.	44	00
193	Swoyers, Pa	57	88
194	Port Jerwis, N. Y.	32	64
195	Whiting, Ind.	37	78
196	Syracuse, N. Y.	—	—
197	Whippany, N. J.	12	08
198	Auburn, N. Y.	16	85
199	Brooklyn, N. Y.	31	36
200	New York, N. Y.	15	30
201	Emerald, Pa	37	72
202	Woonsocket, R. I.	22	85
203	Jeanette, Pa	64	36
204	Kingston, Pa	51	84
205	Carteret, N. J.	93	59
206	Westchester, N. Y.	15	00
207	Stapleton, N. Y.	14	95
208	Cleveland, O.	23	00
209	Bayonne, N. J.	38	26
210	McKees Rocks, Pa	25	75
211	New York, N. Y.	20	36
212	Hazleton, Pa	—	—
213	Rochester, N. Y.	23	65
214	Youngstown, O.	25	00
215	Bakerton, Pa	59	55
216	Chicago, Ill.	32	10
217	Mahanoy City, Pa	89	29
218	Port Buckley, Pa	61	10

Від.	Місцевість	\$	ц.
224	Belle Valley, O.	25	97
225	Desloge, Mo.	65	65
226	Hammond, Ind.	19	00
227	Derry, Pa	55	00
228	St. Clair, Pa	22	90
229	Scranton, Pa	112	69
230	Monessen, Pa	—	—
231	New York, N. Y.	28	70
232	Elizabethport, N. J.	39	00
233	Rosford, O.	25	94
234	Ambridge, Pa	3	77
235	Chester, Pa	38	91
236	New Alexandria, Pa	2	00
237	Philadelphia, Pa	69	04
238	Phoenixville, Pa	15	10
239	Newark, N. J.	17	46
240	Hawthorne, Ill.	25	27
241	West Pullman, Ill.	16	08
242	Bellefonte, Pa	17	18
243	Trenton, N. J.	43	85
244	Crompton, R. I.	9	49
245	Wilmington, Del.	30	80
246	Coatesville, Pa	34	77
247	Nanticoke, Pa	32	95
248	Pittsburg, Pa	82	21
249	Cleveland, O.	25	03
250	Northampton, Pa	29	18
251	Lopez, Pa	49	73
252	New Britain, Conn.	10	61
253	West Newton, Pa	45	31
254	Ronco, Pa	21	28
255	Spring Valley, N. Y.	18	81
256	W. E. Pittsburgh, Pa	24	18
257	Chicago, Ill.	39	46
258	Taylor, Pa	36	27
259	Taylor, Pa	35	10
260	Ansonia, Conn.	43	35
261	McKees Rocks, Pa	23	59
262	Juliet, Ill.	30	00
263	Taylor, Pa	51	94
264	Glen Lyon, Pa	32	36
265	Kingston, Pa	27	95
266	Duquesne, Pa	38	00
267	East Chicago, „Ind.“	30	00
268	Youngstown, O.	10	00
269	Troy, N. Y.	16	54
270	Delano, Pa	16	00
271	Hudson, N. Y.	26	00
272	Youngstown, O.	29	50
273	Perth Amboy, N. J.	46	00
274	Ambridge, Pa	42	21
275	Hartford, Conn.	16	65
276	Wilkes Barre, Pa	36	72
277	Glen Campbell, Pa	19	00
278	Manchester, N. Y.	21	00
279	Syracuse, N. Y.	14	90
280	Auburn, N. Y.	17	44
281	Rome, N. Y.	9	38
282	Glassport, Pa	14	00
283	Lorain, O.	14	33
284	Carnegie, Pa.	12	18
285	So. Bethlehem, Pa.	15	36
286	Clarksburg, W. Va.	16	00
287	Brooklyn, N. Y.	15	82
288	Detroit, Mich.	22	36
289	Duquesne, Pa	42	00
290	Madera, Pa	34	04
291	New Kensington, Pa.	26	31
292	Dravosburg, Pa.	19	59
293	Holden, W. Va.	25	70
294	Kent, Pa.	18	00
295	Johnstown, Pa.	76	33
296	Chicago, Ill.	14	05

Прихід за цвітень єсть 13.068.26

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

Теодорі Югас, Scranton, Pa.	\$ 800.00
Вацлав Чарновський, Scranton, Pa.	1.000.00
Андр. Дудяк, Shamokin, Pa.	1.000.00
Ількови Падла, Peckskill, N. Y.	16.00
Якові Чех, Perth Amboy, N. J.	1.000.00
Ант. Гайдук, California, Pa.	1.000.00
Івані Горняк, Scranton, Pa.	400.00
Насті Гороняк, Chisholm, Minn.	400.00

Запомога для:

Петрини Михаліско, Yonkers, N. Y.	100.00
Андрея Чернянського, Beaver Meadows, Pa.	200.00
Івана Ябчаника, Buffalo, N. Y.	50.00
Івана Кардалича, Dunmore, Pa.	200.00
Александра Бараника, Jersey City, N. J.	100.00
Івана Крамара, Dunlo, Pa.	100.00
Якова Друблінського, Herkimer, N. Y.	100.00

Сиротинська часть по:

Федю Лаврінок, Ambridge, Pa.	450.00
Реперація дому Р. Н. Союзу	1.576.32

Платня Голови. Урядників

Р. Н. Союзу	270.00
Орган Р. Н. Союзу	1.325.50
Адміністрація Р. Н. Союзу	174.52
Розхід за цвітень є	10.262.34

Зіставленє:

Прихід за цвітень єсть	13.068.26
Готівка з кінц. марця остала	69.595.25
Весь прихід єсть	\$ 82.663.51
Процент з National Bank-y в Shamokin, Pa. до 1. мая	433.30
Разом	83.096.81
Розхід за місяць цвітень	10.262.34
Готівка з кінцем цвітня остає	72.834.47

З того:

Фонд сирітський	40.088.99
-----------------	-----------

СПРАВОЗДАНО КАСОВЕ „РУСЬК. МОЛОДЕЧОГО СОЮЗА“ за місяць цвітень 1911 р.

Від.	Місцевість	\$	п.
1	Shamokin, Pa.	17	55
2	Mt. Carmel, Pa.	7	50
3	Olyphant, Pa.	5	00
4	Jersey City, N. J.	—	—
5	Mt. Carmel, Pa.	2	50
6	Brownsville, Pa.	—	25
7	McAdoo, Pa.	—	—
8	Elmira, N. Y.	3	25
9	St. Clair, Pa.	8	77
10	Ansonia, Conn.	13	65
11	Waterbury, Conn.	2	00
12	Yonkers, N. Y.	1	75
14	St. Louis, Mo.	6	20
16	Lansford, Pa.	7	35
18	Seymour, Conn.	2	65
20	Jessup, Pa.	4	75
21	Mayfield, Pa.	—	50
23	Homestead, Pa.	—	—
24	Shamokin, Pa.	—	48
25	Trauger, Pa.	—	75
26	Belle Vernon, Pa.	—	75
27	Glen Lyon, Pa.	11	90
28	Mahanoy Plane, Pa.	2	75
29	Rhone, Pa.	11	10
30	Breaslau, Pa.	5	40
33	Northampton, Pa.	33	46
35	Whitney, Pa.	1	00
36	Scottsdale, Pa.	4	30
37	Chisholm, Minn.	2	25
38	Auburn, N. Y.	4	50
39	Syracuse, N. Y.	—	50
40	Edwardsville, Pa.	5	30
42	Passaic, N. J.	5	40
43	Simpson, Pa.	4	00
45	Philadelphia, Pa.	2	25
46	Plymouth, Pa.	7	58
47	Ambridge, Pa.	—	25
48	McKeesport, Pa.	3	80
53	Pittsburg, Pa.	12	40
55	Carnegie, Pa.	6	25
58	Ramey, Pa.	1	40
59	Leisenring, Pa.	6	30
60	Baltimore, Md.	1	15
61	Dunlo, Pa.	2	25
63	Ford City, Pa.	2	00
65	Elizabeth, N. J.	6	00
67	Butler, Pa.	—	25
68	Ansonia, Conn.	1	13
70	Jersey City, N. J.	4	35
72	Alden Sta., Pa.	13	75
73	Providence, R. I.	—	50
78	Minersville, Pa.	3	15
81	Baltimore, Md.	—	90
82	New Alexandria, Pa.	3	75
83	Carnegie, Pa.	—	25
85	Hazleton, Pa.	6	75
87	Lancaster, N. Y.	2	40
90	Centralia, Pa.	—	25
91	McKees Rocks, Pa.	—	75
92	Taylor, Pa.	3	25
96	Pittsburg, Pa.	4	75
97	Marion Heights, Pa.	—	50
98	Shenandoah, Pa.	1	25
99	Wilkes Barre, Pa.	1	75
102	Cleveland, O.	—	—
104	Perth Amboy, N. J.	7	45
105	Nicetown, Pa.	—	—
106	Chicago, Ill.	—	50
107	Sayre, Pa.	2	00
108	New York, N. Y.	2	00
113	New Florence, Pa.	—	50
116	Chisholm, Minn.	—	25
117	New York, N. Y.	—	50
120	Spangler, Pa.	7	25
121	Trenton, N. J.	21	61
123	Scranton, Pa.	1	25
126	Beaverdale, Pa.	2	50
127	Buffalo, N. Y.	—	25
128	Lorain, O.	2	00
129	Sykesville, Pa.	1	55
130	Pittsburg, Pa.	1	50
132	McKeesport, Pa.	3	25
133	Newark, N. J.	1	75
135	Smoke Run, Pa.	—	95
136	Carnegie, Pa.	1	00
139	Oil City, Pa.	1	50
140	Youngstown, O.	—	50
142	Elizabeth, N. J.	2	00
147	Allentown, Pa.	4	50
148	California, Pa.	1	25
156	Sheffield, Pa.	—	90
157	Donora, Pa.	4	50
179	St. Louis, Mo.	—	50
182	Dixonville, Pa.	1	25
188	Ginter, Pa.	1	65
197	Swoyers, Pa.	2	00
201	Whippany, N. J.	—	50
203	Brooklyn, N. Y.	—	50
207	Jeanette, Pa.	1	40
208	Kingston, Pa.	6	65
213	Bayonne, N. J.	4	05
214	McKees Rocks, Pa.	—	—
217	Rochester, N. Y.	—	50
222	Mahanoy City, Pa.	3	85
223	Port Buckley, Pa.	2	50

Від.	Місцевість	\$	п.
225	Desloge, Mo.	—	25
226	Hammond, Ind.	—	25
227	Derry, Pa.	1	80
228	St. Clair, Pa.	—	24
229	Scranton, Pa.	4	50
244	Bellefonte, Pa.	2	00
245	Trenton, N. J.	2	75
246	Crompton, R. I.	—	75
247	Wilmington, Del.	—	50
249	Nanticoke, Pa.	1	50
255	West Newton, Pa.	2	50
257	Spring Valley, N. Y.	—	50
258	W. E. Pittsburg, Pa.	—	75
260	Taylor, Pa.	—	25
263	McKees Rocks, Pa.	—	25
273	Hudson, N. Y.	—	75
276	Ambridge, Pa.	—	75
283	Auburn, N. Y.	1	50
285	Glassport, Pa.	—	25
291	Brooklyn, N. Y.	—	75

Прихід за цвітень € 400.17

Зіставлене:

Прихід за місяць цвітень € 400.17

Готівка з кінцем марця

зістала - - - 11.521.72

Весь прихід € - - - \$11.921.89

Розхід за місяць цвітень 164.00

Готівка з кінцем цвітня остає 11.757.89

Дм. Капітула, гол. предсід.

А. Шаршонь, гол. касієр.

С. Ядловський, гол. секр.

Просьба.

Дорогі Братя-Родимці! Вісімнайцять літ минуло, як в Микулінях, повіт Тернопіль, Галичина, założено читальню „Просвіти“, а при ній касу позичкову. Через цілий той час обісі народні інстинкти туляли ся, тай ще доси туляють ся по чужих хатах.

Перед кількома роками (здає ся, що з початком 1906 р.) члени микулінецької читальні зрозуміли, що таке щорічне „муфование“ не конче добре й хосенне, бо тільки „в своїй хаті своя правда“ і на однім засіданню ухвалили побудувати власний дім для читальні. Ухвалено також, що кождий член читальні має дати якусь добровільну жертву на будову дому і в протягу двох чи трох місяців зложено на сю ціль кількисот корон.

Власне в тім часі згоріло кілька жидівських домів (в самій середині міста), а оден Жид, не маючи за що побудувати ся. (після теперішньої устави будівельної) був приневолений виставити своє згарище на продаж. Довідав ся про те тодішній предсідатель читальні, п. Ст. Абрагамовський і порушив тую справу на засіданню виділу. Виділ скликав надзвичайні збори членів і на тих зборах ухвалено купити висше згадану реальність, котра якраз була найвідповідніша під дім для читальні. На другий день поїхало двох виділових до властителя реальности і по довгім торзі куплено сей ґрунт за 1000 корон.

На заплату сего купна і видатків на контракт, таку та інші розходи, вичерпала ся готівка з каси читальні та й добровільні жертви, і через те не мож було розпочати будови. Дперва з початком сего року приступлено до будови. Дім сей буде називати ся „Народний дім“, а в тім домі будуть містити ся: читальня, крамниця, каса позичкова і одна, відповідна сая на театральні представлення, вечериці, концерти, балі, танці і всякі публічні збори. Як довідаю ся, дім сей буде коштувати округло 36.000 корон. Позаяк читальня „Просвіти“ в Микулінях не має ані третої части потрібної суми, читальняний виділ рішив ся зятягнути позичку на двацять літ в ось який спосіб:

Надруковано кілька тисяч скриптів довжних, себто „шерів“, кождий на 5 корон, або на наші гроші \$1.00 і розіслано сі скрипти межі нашу патрі-

отичну Русь в тій надії, що кождий Русин, діставши сей скрипт, задержить його собі як квіт-документ, а в заміну вишле квоту 5 кор. як позичку на „Народний дім“ в Микулінях.

З відповідною просьбою звернув ся висше згаданий виділ і до нас, американських заточенців-Русинів, значи з досвіду наше щире, жертволюбне руське серце, і вислав на мої руки 50 скриптів (шерів). Мене просять роздати ті шері поміж своїх знакомих. Тому то я сею дорогою звертаю ся до Вас, дорогі Братя-Родимці.

Хто з Вас чує хоть крихітку любови до свого рідного народу в старім краю; хто знає, як то тяжко приходить розвивати ся руським товариствам без своєї власної хати—сей напевно вишле на адресу підписаного Money Order на оден або й більше шерів (кождий шер виставлений на квоту \$1.00) як безпроцентову позичку на „Народний Дім“ в Микулінях. По отриманню „моні ордера“ я сейчас вишлю кождому таке число шерів (скриптів довжних) з власноручними підписами предсідателя, секретаря, касієра і з витисненою печаткою згаданої читальні, кілько отримаю доларів.

На останку ще кілька стрічок до Вас, микулінецькі патріоти в Америці. Нас повинна та відозва, а зглядно просьба, обходити більше чим других, а то тому, що ми найлучше знаємо, кілько то наші братя-міщани мають клопоту і неприємностей, коли мають устроїти якесь представлення, концерт, або інші народні збори. Кілько то їм треба находити ся від „Anasza do Kaiiasza“, а при тім „нашапкувати ся“ перед паном burmistrz-ом або іншими подібними, нераз і пейсатими панками!...

Тож задля висше наведених причин, не повиннісьмо злегковажити сеї важної справи, а то тому, що не красно було би з нашого боку, если би я був зневолений прислати для нас скрипти „відшупасовувати“ до місця їх уродження!...

Повідомляю також, що льосоване скриптів буде відбувати ся кождого року в місяцю грудня, а то в міру засобів фонду. Позички невідібрані до року по вильосованню, перейдуть на основний фонд „Шкільного Союзу“.

Ласкаві зголошення прошу слати на адресу: Michael Bilansky, 137 W. Chestnut str., Wilkes Barre, Pa.

Сьв. Андрей на київських горах.

(Із циклю: „Історичні пісні“).

Благословенная давно цвисти ще мусиш, Україно! Твоїм Дніпром несло судно сьвяту апостольську дружину.

І київських високх гір діткнули ся сьвятії стопи. І понесли ся з них в простір слова апостола Синопи:

„Благословлю вас, гори, днесь! Колись над вами горід стане, що, дивуючи сьвіт увесь, Господнім воїном воспряне.

„І вас, степи, благословлю! Колись прославитесь ви людом, що трудом вчинить з вас рілю і запанує власним трудом.

„І заздрих на чуже добро він прожене, бо буде в силі...“ Амінь! — загомонів Дніпро й поніс до моря срібні філі.

І сьв. сьвятий Андрей в судно, що понесло його й дружину. Благословенная давно цвисти ще мусиш, Україно!

В. Щурат.

ВЕЛИКЕ ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ

відбуде ся в Пітсбурґу, Па. на South Side в Odd Fellows Hall на розі Sarah і 18-ої вулиці,

дня 25-го червня с. р.

Початок віча о год. 4-ій пополудни.

На порядку деннім:

1) Справа Фонду ім. Мирослава Січинського.

2) Справа Фонду ім. бл. п. о. Николая Стефановича.

Русини Українці! Кому дорогий Мирослав Січинський, кому дорога пам'ять бл. п. о. Николая Стефановича, — явіть ся! Справи важні!

За Комітет:

о. М. Данилович,

Петро Феи,

Теодор К. Гут,

Александр Бучак.

Заходом Аматорського Хружка при читальні ім. Шевченка в Нью Йорку

відіграє ся в суботу

дня 17-го червня с. р.

в „MANHATTAN LYCEUM HALL“, 66—68 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

Дай серцю волю,
заведе в неволю,
драму в 5-ох діях зі сьпівами, Марка Кропивницького.

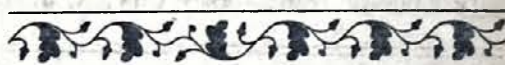
Режисер: д. Павло Петрів. — Дірігент: д. Мих. Климко. — Музика: д. М. Сербенського.

Крісла I-рядні 75 цент.; II-рядні 50 цент.; III-рядні 35 цент.; IV-рядні 25 центів.

ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ

БАЛЬ.

Просимо всіх Вп. Родимців з Нью Йорку і околиці о численну участь. КОМІТЕТ.

Товариство „БОЯН“ в Спраґуэ, Ж. Й.

устроює

в СУБОТУ, 17-го ЧЕРВНЯ 1911 Р.

в гали Т. Гливи, 927 W. Fayette St.

Представлене

„Арендар“

— і —

БАЛЬ

Аматори:

М. Попик, І. Шеремета, Н. Крук, О. Шеремета, Н. Шеремета, К. Бандас, П. Голик, В. Когутанич, П. Парибус, Ф. Андрусинин, К. Матвіїв, Т. Смільницький.

Отсі дівчата будуть деклямувати:

А. Гарасим — Розрита могила.

М. Петруняк — Страшний косар.

Ю. Пишняк — Американська Русь!

Ю. Кирик — Вечір.

Рочаток балю о год. 3-ій по полудни, аґред-ставленя о год. 7.30 вечером.

По представленю відсьпіває „Боян“ вісім українських пісень.

Весь дохід призначений на чернов.

Дірігент: В. ШАНАЙДА,

Режисер: І. ШЕРЕМЕТА.

Покровитель і почетний член Р. Н. С.:
Іх Преосв. Стеф. Сотер Ортинський,
перший руський Єпископ в Америці.

**Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки
1910—1912:**

Духовний управитель:
о. Мих. Балог, R. 9, Box 8, Butler, Pa.

Предсідатель:
Дмитро Капітула, McAdoo, Pa.

Місто-предсідателька:
Марія Черемшак, Trenton, N. J.

Місто-предсідатель:
Іван Мартон, Whiting, Ind.

Секретар рекордовий:
Теодозій Лабовський, Box 76, Jersey
City, N. J.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловський, Box 76, Jersey
City, N. J.

Касієр:
Алексій Шарпона, 524 Pine and
Franklin St., Shamokin, Pa.

Контрольна Комісія:
о. В. Балог, Whiting, Ind.
Константин Поступак, McAdoo, Pa.
Теодозій Касків, Newark, N. J.

Радні:
Іван Глова, Shamokin, Pa.
А. Стефанович, Ambridge, Pa.
Й. Ялечко, Ramey, Pa.
А. Маркевич, New Alexandria, Pa.
В. Левчик, Elizabeth, N. J.
А. Добош, Lansford, Pa.

Організатор:
Ілько Моранець, 1441 Emma Street,
Chicago, Ill.

Редактор:
Осип Стеткевич, 83 Grand Street,
Jersey City, N. J.

Управитель друкарні:
Константин Кирців, 83 Grand Street,
Jersey City, N. J.

Головна Канцелярія „Р. Нар. Союзу“
находить ся під числом 83 Grand St.,
(у власнім гомі) Jersey City, N. J.

ДО ВСІХ ВП. СЕКРЕТАРІВ І ОРГАНІЗАТОРІВ ВІДДІЛІВ Р. Н. СОЮЗА.

Звертаємо отсім увагу ш. Секретарів, щоби не прислали декларацій без виповнення свідомства лікарського, яке находит ся на другій стороні декларації, позаяк такі не будуть прийняті. Члени понад 43 літ, мають предложити метрику або який инший доказ свого віку.

Рівнож при виповнюванню декларацій не можна на те уважати, щоби на декларації було подано, на яке посмертне член хоче належати, перечеркнем слово ціле або половину посмертне (ого), кільки має він і його жена літ, імя жени або якого иншого члена родини, після того, кому член записав посмертне. Секретарі мають уважати, щоби член заявив, якої єсть віри. Не зистарчає сказати, що член єсть Русин або руської віри, бо таких маємо вже кільки.

Член, котрий не вміє писати, має зробити на декларації пером знак хреста, уміючий писати має підписати ся власноручно на обох сторонах декларації.

Місячні справоздання т. є. дружки на жовтих картках, як також адреси нових членів просимо виповнювати і присилати враз з деклараціями і розметом.

**Від Головного Уряду
Р. Народного Союзу в Америці.**

ВСТУПАЙТЕ ДО Р. НАР. СОЮЗА!

„Руський Народний Союз“ — приймає членів до 45 літ житя.
Вступне після літ.

Р. Н. Союз платить:

В разі смерті члена кляси „А“ (ціле посмертне) \$1,000.00.

В разі смерті члена кляси „В“ (половину посмертного) \$500.00.

Посмертне за жінку або мужа члена кляси „А“ \$400.00.

Посмертне за жінку або мужа члена кляси „В“ \$200.00.

Посмертне за діти від \$15.00 до \$300.00.

В разі утрати: а) обох очей, ніг, або рук \$1,000.00, б) одної руки, ноги або ока \$200.00.

Єсли отець родини в шпиталю божевільних, Союз платить що року родині \$150.00.

Хто хоче вступити до Союзу, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союзу.

Ч. 117 КВІТ \$18.00
на вісімнадцять доларів, котрі п. Те-
кля Ксеняч отримала яко посмертну
запомуго по сині Михайлі з Головної
Каси Руського Молодечого Союзу в А-
мериці.
Йонгставн, О. дня 16. цвѣтня 1911.
Текля Ксеняч.

Сьвідки:

Іван Грицько,
Ілько Беца.

Від місцевого Уряду Руського Мо-
лодечого Союзу в Америці. Від. 140.
о. В. Зацерковний, предс.,
В. Савіцький, секр.

Ч. 1821 КВІТ \$400.00
на чотириста доларів, котрі п. Теодор
Гінда отримав як посмертну запомуго
по жені Анні з Головної Каси Русько-
го Народного Союзу в Америці.
Картерет, Н. Дж. дня 8 мая 1911.
Теодор Гінда.

Сьвідки:

Николай Собко,
Йосиф Клебан.

Від місцевого Уряду Руського На-
родного Союзу в Америці. Відділ 209.
Йосиф Гінда, предс.,
Йосиф Вадак, секр.

Ч. 1831 КВІТ \$100.00
на сто доларів, котрі п. Антін Гри-
гович отримав як надзвичайну за-
помуго з причини нев. слабости з Го-
ловної Каси Руського Народного Сою-
за в Америці.

Савт Форк, Па. дня 29 мая 1911.
Антін Григович.

Сьвідки:

Марко Скендер,
Тома Григович.

Від місцевого Уряду Руського На-
родного Союзу в Америці. Відділ 189.
Михайл Кундя, предс.,
Николай Лукич, секр.

Товариство ім. „Богородчани“

в Нью Йорку

устроєє в суботу, дня 17-го червня с. р.

Перший Величезний Баль

в галі Макс. Шварца

„Liberty Hall“ при 255-263 Houston St.,
New York City.

Початок о год. 6-тій вечер.

Вступ від особи 25 центів.

Отсім маємо честь запросити всіх
чесних Родимців на сю велику забаву,
котра відбувати ся буде при звуках
першорядної музики. Зійдемо ся раз-
ом, прилично забавимось, поговори-
мо, пісню засьпіваєм, а на се все
наїде ся доволі часу, бо слідуючого
дня неділя! Маємо надію, що кождий
прибувши гість буде згадувати мило
сей приємно персведений вечер. Тож
до побачення на балю! За чесну забаву
ручить

(22—24)

БАЛЕВИЙ КОМІТЕТ.

РУХ В ВІДДІЛАХ Р. Н. СОЮЗА.

Усіх Вп. п. місцевих секретарів

відділів Р. Н. Союзу просить ся брат-
ські оголошення в справі мітінгів при-
значені до друку в рубриці „Рух в від-
ділах Р. Н. Союзу“ присилати в сей
спосіб, щоби вони найшли ся в редакції
найпізніше в понеділок рано того тиж-
ня, у яким мають бути поміщені в часо-
писи. Усі оголошення, які прийдуть до
редакції пізнійше як в понеділок, не бу-
дуть поміщені скорше аж на другий
тиждень.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА. від. 239 повідом-
ляє, що вибрано на рік 1911 слідуючих уряд-
ників: о. Е. Сидоряк предс.; І. Боросезич,
з. предс.; Т. Грицей секр.; Г. Яцишин заст.
секр.; М. Шкодовський, кас.; І. Сорока заст.
кас.; Н. Швайка і І. Гайдук, стягові; о. Е.
Сидоряк, В. Коцюбинський і Ю. Кузьма кон-
трольори; С. Харитон і М. Ланський дверня-
ки. Адреса секр.: Т. Нгусеу, 233 Fitzwater
St., Philadelphia, Pa.

ВІЛКСБЕРИ, Па. Бр. сьв. О. Ни-
колая, від. 97. повідомляє усіх своїх
членів, що піврічний мітінг відбуде
ся дня 18. червня. Кождий член має
безуслібно прибути на мітінг, бо
протівно заплатити 25 цнт. а урядник
50 цнт. кари. Члени, котрі довгують
до братської каси, мають усе вирів-
нати на піврічній мітінгу, бо будуть
виключені з братства і з Р. Н. Союзу.
— П. Герман, секр.

СКАТДЕЙЛ, ПА. Бр. сьв. Івана
Хрест., від. 36. повідомляє всіх своїх
членів, що дня 18-го червня відбуде
ся піврічний мітінг о годині 1-ій по
пол. в галі Куленича. Неявивший ся
член, як рівнож і урядник, будуть
карані після статутів. — П. Куленич,
пр., М. Капітула секр., І. Коваль кас.

МЕКАДУ, ПА., від. 7. Р. Н. Со-
юзу повідомляє, що дня 18-го червня
с. р. в церковній галі відбуде ся
річний мітінг. Початок о год. 2-ій по
пол. Неявивший ся член підлягає
карі 50 цнт. а урядник 1.00 дол. —
П. Рифун пр., Ів. Шквір секр.

ВУНСОКЕТ, Р. Ай. Тов. „Запо-
рожська Січ“ під покров. сьв. Воло-
димира, від. 206. дає до відомости
своїм членам, що дня 2-го липня в
неділю, о 2-ій год. по полудни від-
буде ся в галі на Social str. № 44.
піврічний мітінг. Будуть полагоджені
дуже важні справи, тому кождий член
повинен явити ся на означений час.
Неявивший ся член заплатити 50 цнт.
а урядник 1.00 дол. кари. — М. Ча-
гарин, пр., О. Ковальчук, кас., С.
Виспьянський секр.

НАНТІКОК, ПА. Бр. сьв. о. Ник.
від. 249 звиває всіх своїх членів, міс-
цевих і позамісцевих, аби кождий явив
ся на піврічний мітінг, котрий відбуде
ся 2-го липня с. р. в галі М. До-
мовича. Початок о год. 2-ій по пол.
Вибір нових урядників і инші важ-
ні справи. Неявивший ся член запла-
тити 50 цнт. а урядник 1.00 кари. —
Л. Вельгош, секр.

ДЕРРИ, ПА. Бр. сьв. Ів. Крест.,
від. 227 повідомляє, що на місце від-
їхавшого секретаря, вибрано П. Віто-
ва. З усіма бр. справами від тепер
просить ся удавати на адресу: Р. Wi-
tiw, Box 356, Derry, Pa. Рівночасно
подає ся до відом, що член братства,
який скебує чи то в майнах чи на
железници, безусловно не дістане ні-
якої запомоги ані в разі слабости ані
в разі каліцтва. — В. Баран, предс.,
П. Вітів, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. сьв. Васалія,
від. 229 звиває всіх своїх членів, аби
явили ся на мітінгу дня 18-го с. м.,
позаяк суть важні справи до полаго-
дження. Крім сего на сім мітінгу на-
ступлять піврічні справоздання. Тому
звиває ся всіх довгуючих, аби вирів-
нали свої належитости. Неявивший ся
член або урядник підлягає карі після
статута. І Дзобко, секр.

БРАВНСВІЛ, ПА. Бр. сьв. А. П. і
П., від. 6. повідомляє, що дня 25-го
червня с. р. відбуде ся піврічний мі-
тінг. Справоздання і вибір нового се-
кретаря. Неявивши ся підлягають карі.
М. Кричфалуші, пред.

АЛЛЕНТАВН, ПА., Братство сьв.
Арх. Михайла, від. 147, подає до ві-
дома своїм членам, що піврічний мі-
тінг відбуде ся 18-го червня в галі
П. Паладіни при Тельман стр. Завзи-
ває ся всіх членів, щоби явили ся на
мітінгу, бо буде справоздане касове
і инше. Довгуючі члени мають ви-
рівнати свій довг, бо інакше будуть
виключені з братства і Р. Н. Союзу.
Позамісцевим членам подаю свою адре-
су: Юрій Луців, 622, 2-га ул. Котрий
член не явить ся, буде покараний
гривною 50 цнт. а урядник 1 дол. —
А. Трач, предс. Ю. Луців, секр.

СМОК РОН, ПА. Бр. сьв. Георгія,
від. 135 подає до відом всім поза-
місцевим членам Братства, що всякі
справи, або гроші, належачі до того
Братства, належить посилати на адре-
су нового секретаря: Petro Hryckovian,
Box 78 Smoke Run, Pa. Clearf Co.
Заявляє ся при тім, що за посилки,
будьто листовні, будьто грошові адре-
совані на імя старого секретаря, Брат-
ство не відповідає. — Йосиф Керна,
предс., Петро Гридкович, секр., Мих.
Коваль, касієр.

Дармо \$32 грамофон плитовий

Величина: скрин-
ка 12 цалів довга,
а 7 цалів широка.
Труба довга на 22
цалів. 23-24

Кожному Русинowi, за-
мешкалому в якімнебудь
місті Америки, дамо сей
 грамофон воеім даром.
Пшшіть по услія і вад-
чить 2-центову марку на
відповідь до:

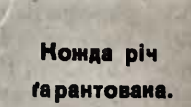
RUSSIAN TOBACCO CO.

343 E. 9 Str., Dept. 8., New York, N. Y.

Всю

за

\$5.95

МИ ЗАБЕЗПЕЧУЕМО ВАМ ГРОШІ.

Небувала доси оферта! Тут маєте случайність набути добрі річи за дешеві гроші. Кождий чоловік може обривтати ся сам гашою зашпо готовою бритвою Безпеченства. Ми бажемо, щоби кождий чятач отсей часопиш скорстас в сей нагоди. Кождий артикул є найліпшого виробу, а не якоюсь забавкою; усі ті річи потрібні кождому і вони вернуть вам \$5.95 стократно. Сих товарів ми ще доси не оголошували тому, що продаємо їх за гаку низьку ціну: бо подумайте лишень: всю за \$5.95. Зигарон, як самі бачите, не є простотою дріблею, але маленький, тоненький модель 16 of мiра, добрий для мужчин і дам; подвійні волочені коверти, хорошо грамiровані з гарним ніклованим осередком; сей годинник далеко краший від тих, що продають ся по \$2.95. Загне готова бритва Безпеченства з сей годинник разом за \$1.50. Королівський револьвер 22. калібру, точнішй товар, вартості понад \$10.00, можете дістати за \$5.95, заощаджуючи поперх \$4.00. Ми маємо нам експресом С. О. Д. за \$5.95 і коштя пересилки. Можете їх оглянути, ваки за них заплатите; якже заплачете нам \$5.95 наперед, чи то готівкою чи моні ордером, заощаджуючи нам тим способом багато часу і труду, діставате від нас особний дарунок: гарний шовковий ланцюжок, в поволоченим дармоніом, або хороше витри-скове „Blackhawk“ і то з оплаткою пересилки. Заможайте сейчас.

P. V. STROMP & CO., Dept. 2., 3647 Bosworth Ave., Chicago, Ill.

24 27

КАЛЕНДАР.

ЧЕРВЕНЬ.

к.ст.	Дні	Руські свята
15	Четвер	Никифора
16	Пятн.	Лукіяна
17	Субота	Митрофана
18	Неділя	1. Всіх Святих
19	Понед.	Іларіона
20	Вівтор.	Теодота
21	Середа	Теодора

НОВИНКИ.

¶ Страшна катастрофа в Мексику. Дня 7-го с. м., точно на 8 годин перед прибуттям до міста Мексико (столиці Мексика), вождя повстанців, Ф. Мадера, витаного по дорозі з найбільшим ентузіазмом, як освободителя народа, т. є. о год. пів до пятої ранком, навістив столицю страшний землетрус. Поміж 60 до 70 людей впало жертвою катастрофи. Стала ся вона без найменшого попереднього попередження, а підземні удари, що тревали около 6 минут, були такі сильні, що ціле місто з домами, церквами, вежами представляло вид схвильованого моря. Доми колихали ся, наче маленька тростина серед бурі, і багато з них розсипали ся руїнами. В бруку вулиць потворили ся широкі і глибокі прірви, а шини трамваїв погнуло, мов тонесенький дріт. Наче на доповнене нещастя в завалившій ся касарні артилерії експлодував газ і в мить руїни вилетіли в воздух, щоб за пару хвилин заняти ся ясным пожаром. У касарні згинуло 36 жовнірів і около 20 жінок, які там під пору находили ся. Двох людей убило каміне валючої ся церкви, званої „Ель Модельо“, а пять інших найшло смерть під розвалинами другої церкви. Уже по першій підземній ударі населення попало в паніку, побільшену через те, що сейчас погасли усі газові і електричні лампи і настала кромішна тьма. (У сій географічній ширині, у якій лежить місто Мексик, день настає далеко пізніше, як у нас). Товпи пів нагих мужчин, жінок і дітей у божевільнім страху вибігли на вулиці і на площі. Дперва з настанем дня маси успокоїли ся, і коло восьмої години вернули до своїх домів. Землетрус ушкодив найсильніше західну і середню ділянку міста. Ліпанки по передмістях повалили ся усі, наче домики з карт, і мине споро часу, заки усунуть руїни і зможуть почислити, скільки людей стратило під ними своє житє. У старій, збудованій в 1736-ім році Санто Домінго катедрі, найгарнійшій церкві в цілім Мексику, потріскали усі вікна, а мури зістали так сильно ушкоджені, що побоюють ся кожної хвилини їх завалення. Навіть сильні мури „Національної Палати“, резиденції кожодчасного президента Мексика, які уважають ся найгрубшими в місті, сильно потріскали. А однак як величезний був страх, він не був в силі зменшити ентузіазму, з яким населення міста готовило ся витати провідника повстання, Мадеру. Поліція і огнева сторожа, гасили огні і перешукували руїни за трупами, а рівночасно з тим населення декорувало місто прапорами і повеню цвітів, ледви могути діждати ся приїзду „Освободителя“.

¶ Провідник мексиканських повстанців, Фр. Мадеро стрічає в своїй подорожі до столиці краю, великанські овації. На усіх стаціях, через які переїзджас, збирають ся непроглядні товпи народа, які його з ентузіазмом витають; на стаціях, депотях стає, відбувають ся гучні пири. В краю за-

гально однак панує все ще хаос, який 5-го с. м. в столиці побільшив ся ще через виступ мексиканських суфразжисток. Незвичайне здивоване викликав онодішний розказ з Вашингтону, приказуючий стягненням уже з мексиканської границі американським військам, опять вертати на давні позиції на границі. Припускають лиш, що теперішнє мексиканське правительство обавляє ся поновного повстання, тим разом проти себе, і просило уряд Зл. Держав не пускати через границу оружя для повстанців. Новий уряд іменував сими днями своїм амбасадором в Вашингтоні Гільберта Креспо и Мартінеца, дотеперішного мексиканського посла у Відні.

¶ Президент Тафт, вернувши оноді з Шікаго, заявив 5-го с. м. в „Білім Домі“, що торговельний договір з Канадою мусить бути переведений за всяку ціну. Президент, переконавши ся, що за ним стоїть весь народ, порішив ужити всіх чесних способів, аби отсе право перефорсувати через сенат і то без найменших поправок. Ся заява викликала серед реакційних сенаторів правдиву паніку. І вони не уступають перед ніяким способом, аби лиш не вигідний для тростів біл, повалити. До найзагорільших противників договору належать: трост будівельного дерева і фабриканти паперу, які в наслідок відчинення границь, обавляють ся конкуренції безмежних, канадійських лісів.

¶ Будова нових підземних жезниць в Нью Йорку. В короткім часі в Нью Йорку і Брукліні розпочнуть ся великанські роботи коло будови кількадесяти миль підземних, електричних доріг (собвей), а також і коло будови кількадесяти камениць, кожда від 20 до 30 поверхів. Адміністрація міста дістала позволенє від стейтрової легіслятури на затягненє відповідних пожичок, потрібних на будову отсих підземних доріг; тепер лиш точить ся спір о се, чи місто має заняти ся само будовою сих доріг, та опісля на власну руку експлоатувати їх, чи може, так як до сих пор, роботи і випливаючі із них користи віддати спілці „Ryan-Belmont“, представляючій французький капітал. Господарка приватних компаній, маючих тепер в своїх руках усю мійську комунікацію, є впрост розбійничою: нічо їх не обходить вигода населення, не вдовольють ся мільоновими зисками, але що хвилина підступно банкрутують, щоб очистити ся дешевим коштом з довгів, затягнених в Європі.

¶ Іміграція за місяць май с. р. в порівнянню з тим самим місяцем минувшого року зменшила ся о 34.709 голов, бо коли в маю попереднього року прибуло до Америки 117.119 імігрантів, то в тім самім місяцю біжучого року висадили перевозові товариства всього 82.410 осіб. Ціле се поменшенє припадає майже в цілості на пасажирів міжпокладових. Перевозові кораблі відбули в місяцю маю 109 подорожніх морських. В протягу всіх пяти місяців біжучого року прибуло міжпокладових пасажирів о 151.436 менше, ніж в тім самім періоді м. року. Підчас коли в пяти місяцях с. р. прибуло третьою клясою 354.420 осіб, то в тім самім часі м. р. їх було 505.856. В отсих пяти місяцях с. р. відіхало до краю третьою клясою 148.017 осіб, а в тім самім часі м. р. — лише 103.578 осіб. Ріжниця виносить отже 44.439. Деяктованих в перших пяти місяцях мин. року було 9.250 на 505.856 прибувших, а в сім році за такий самий час 7.247 на 354.420 прибувших.

¶ Америк. военна фльота в Європі. В Копенгазі, столиці Данії, королів-

ський двір і весь данський народ приймають вельми урочисто зачинувшу до тамошньої пристани, американську фльоту. Відси ся фльота поплине до Штокгольму і Христіанії, а опісля відвідає один з російських портів, находячих ся при Балтійськім морі. Гостинність, з якою приймає Европа Американів, повинна їх трохи удивілізувати. Усі ще тямимо, як підчас свята Годзон-Фултон місто Нью Йорк запросило на пир офіцерів чужих воєнних кораблів, прибувших на урочистости, а опісля казало їм заплатити по 20 долларів від особи, не числячи напиктів і иньших видатків.

¶ Школа імени Г. Ф. Квітки-Основ'яненка. В Харківській городській думі шкільна комісія обмірковувала реферат про те, щоб 11-ту городську школу назвати іменем Квітки-Основ'яненка.

¶ Міністер в приватній українській гімназії. Міністер для Галичини Вацлав Залеский відвідав при нагоді свого побуту дня 19. м. м. в Рогатині місцеву приватну українську гімназію. Задержавши ся у ній довгий час, розпитував про склад гімназійального комітету та способи удержання, хвалив положенє шкільного будинку і оглядав з заінтересованєм шкільні класи, їх улаженє та шкільні наукові збори.

¶ Засуд смерті. Перед судом присяглих у Львові ставала м. м. селянка з Малчич, Анна Піцишинова, котра втопила дитину послужниці зі Львова Хани Айзнер, прийнявши її до себе на вихованє. До сього кроку наклонили її докори з боку її чоловіка, котрий гудив її за те, що держить у себе жидівську дитину, тай вплив місцевого св'ященника, котрий на сповіді заявив їй, що не дасть їй розгрішення, поки не спекаєть ся Жиди з хати. На основі вердикту судіїв присяглих трибунал присудив обвинену на смерть через повішенє. Проти сього жорстокого засуду оголосила оборона жалобу неважності, а лава присяглих ухвалила поручити нещасливу жінку цісарській ласці.

¶ Гради та повени в Австрії. В Ядачах в тарнобжеєскім повіті 18. м. м. о год. 4. попол. впав град величини курячого яйця. Падав 5 минут, а за той час оббив з дерев не лише листє, але й дрібні гильки та кору, вибив в поли дику птацтво, зайці, на пасовища або на подвірі гуси, качки, кури й голуби. В Хмелеві забив два лоша та кляч, а жито витовк зовсім, з ярин не буде ніщо, в пять хвиль град з хліборобів зробив жебраків. Вибив до нащадку в тарнобжеєскім повіті такі громади: Воля голого, Дурди, Кнапи, Домбровиці, Хмелів, Ядахи, Цигани, Стале, Мокшишів, Собів, Надбжезе, Вельовесь, Тшеснь, Сокольнікі й перейшов на той беріг Висли до Королівства. В Відні тревачуча від двох днів злива наробила великих шкід. В домах, низше положених вода впала до пивниць, а навіть заляла партерові мешканя. В значній часті Моравії панувала повінь. Вода підносила ся ізза безнастанних дощів. Повінь наробила великих шкід на дорогах і полях. Богато громад було залитих. З ріжних місцевостей Чехії доносили про великі шкоди заподіяні виливами рік. В Будапах вода стояла на метер високо. Мешканці скрили ся на дахи. Впав був град і на полях дежала верства граду груба на 20 цтм. — Черновецький „Народний Голос“ доносить знов таке: Страшний град навістив багато наших сіл у посліднім часі. В селах Чорнавці, Добринівцях, Горошівцях, Чорнім-Потоці, Онуті і т. д. вибив град усю озимину і зрівняв все з землею. Деревя цілком

голі. В багатьох хатах повибивав град шиби у вікнах цілковито. Град був великий і дуже густий; вкрив густо землю і лежав майже два дні. Люди страх прибиті. Деякі переорюють озимину. У горах справді великого граду не було, за те покрились майже всі більші верхи снігом.

¶ Нещасливий досвід. Свого часу викликала велике вражінє нещаслива пригода доцента черновецького університету д-ра Люкша з заразками носатими. З заразками сеї незвичайно заразливої хвороби, робив др. Люкш недозволені досвіди в мійськім уряді для провірювання засобів поживи в Чернівцях. При досвіді склянна рурка з заразками розбилась, заразки розсипались по класі, а жертвою їх впало троє людей, з котрих один таки помер. Сам Люкш занедужав був, але поздоровів. За недозволені експерименти відповідав др. Люкш перед карним судом, але зістав у першій інстанції увільнений від вини і кари. Сими днями відбула ся касаційна розправа перед найвищим трибуналом у Відні. Д-ра Люкша засуджено на сій розправі на 14 днів арешту за недозволені експерименти і неосторожність з небезпечними заразками.

¶ На науку до галицьких русофілів. Управа російського хліборобського товариства „Русское Зерно“ порішила вислати кількох православних з люблинської губернії до Галичини на молочарські курси. Супроти сего епископ Евлогій поручив їм записати ся також з культурною працею галицького духовенства, але під умовою, щоби сі розсліди відбували ся під проводом „Общества ім. Михайла Качковського“! Ніщо казати, багато навчуть ся вони від наших русофілів! Але либонь епископови Евлогієви не на молочарстві залежить, а на чім иншій, — показати, як Галичани тужать за Росією!

¶ За несправедливу кару вязниці. Берлінський суд має виплатити 5250 марок відшкодованя соціалістичному провідникови робітників Шредерови за несправедливий засуд на вязницю. Недавно на основі зізнань одного жандарма засуджено Шредера за злочин кривоприсяги і Шредер відсидів кару. Дперва по відсидженю кари виявило ся, що Шредер упав жертвою фалшивих зізнань сего жандарма. В вязниці Шредер втратив здоровлє.

¶ Колишній посол до легіслятури в Бритіш Колумбії, Geo. Fergusson, так зійшов на пси, що мусить тепер продавати в Лондоні, в Англії, газети. Він перебував в Б. К. від 1862 до 1896 р. і числить тепер 73 р. життя. Деякі Канадійці хочуть йому помочи і в тій цілі поробили вже відповідні кроки.

Е 98 НАШІ НЕРВИ.

В давних часах люде дуже мало про се знали, що то значать нерви. Нервозність, або нервозне вичерпанє, були зовсім невідомі. Тепер три четвртини людей, а головнє мешкаючих по містах, хорує на всякі нервові недомоганя. Нема ріжницї поміж молодими або старими, поміж богачами або бідакми.

Наш спосіб життя не є правильний: дуже мало звертаємо уваги на наше здоровлє і живемо за скарго. В борбі о захопленє влади над другими найчастіше забуваємо про себе самих. Мусимо згадати, що се є деконечною річею принайменше один місяць в році цілковито відпочивати і протягом того часу очистити наш організм і набрати нових сил. Уживайте правильно Трінера Американський Еліксир Гіркого Вина. Він вичистить з вашого організму увесь неужиточний матеріал і прочистить вашу кров. Ваш апетит буде знаменитий, здоровлє поправить ся а нерви скріплять ся. Уживайте сего ліку в усіх недомоганях. По всіх другсторях.

JOS. TRINER

1333-1339 S. Ashland Ave. Chicago Ill.

Пер Сіалє.

СТРАЙК.

(Дальше).

Та і я раз був при такім — сказав гандляр. Правда, давно се вже сталося, тоді, як я служив ще хлопцем на дарабі; ми забрали на рамена коси, сокири і вила, самі бездомні наймити, яких пів сотні, один рушив передом, а ми всі гуртом за ним; просто пішлисьмо до скупаря Нікеруда і поспиталисьмо його вельми чемно, чи він не буде спеціально для нас на стільки вічливим, і поділитись своїм майном. А він стояв на сходах і такий страх його напав, що його коліна дрожали, а величезний живіт так і трясся, наче сьвіжа розчина. — А потім він висипав нам з комори зудженину, пиво і горівку і все, чого ми забажали; а чого не хотів нам дати, се ми самі собі забирали. Кажу вам: се був раз пир, якого вже хіба більше не буде; але ми, крім іди і напиктів, нічогоїснько більше не торкнули ся. А потім усі гуртом закричали: „Гурра, Кнут Нікеруд!“, і рушили походом до брэфоської фабрики. Нараз тут дізналисьмо ся, що до Брэфосу надійшов відділ війська з карабінами, багнетами і усім можливим оружьем. О, тоді прийшло ся нам тонко свистати; нехай мені се і то, коли ми всі не наживали пятами, начеб за нами гонило ціле стадо вовків. Кождий заліз у яку лишень міг діру. Се однак не була така легонька справа: кількох із нас зловлено і покарано. Я сам вправді не дістав ся до діри, але за се мусів цілу весну сему злодійови даром робити — отсе була нагорода за мою участь в тій революції. — Так, так, вельяко може стати ся, коли чоловік не має хоть крихітку олію в голові.

Підчас того відчинили ся двері, ведучі до мешкальних кімнат, і у них станув сам властитель, Бартель Таллеберг, людина середніх літ, висока, худа і костиста, з бородою єнкі — (він був пару літ в Америці). Бартель Таллеберг був найнебезпечнішим віртуозом в грі в карти і більшу частину свого досить значного майна виграв в карти. Говорено, що його мала донька, запитана учителькою, чи вмів числити, вмиль почала: „шість — сім — вісім — дев'ять — десять“. Але ж дитинко, — справила учителька — чому ж ти починаєш від шістки? — „Бо менших карт ми в дома зовсім не потребуємо!“ — відрізала мала учениця резолютно. — Взагалі слава Таллеберга не була з найліпших, однак він все був на стільки спритний, що завжди вмів викрутити ся перед раменем справедливості.

„Дивіть, дивіть — ціле товариство! — Добрий день, Оле Соргав! Вітайте в наших місті! Добрий день і вам, Пер Амундсен! — дякую гарно за останнє!..“

Пер Амундсен підняв ся. „Пару слів в чотири очі“ — відповів. Обидвійшли.

„Я хотів би вас дуже гарно просити, чи не віддалиб мені отсего золотого перстень, який ви виграли від мене; — се мій заручинний перстень — а моя стара уже питала ся за ним; я збрехав перед нью, що він у золотника, в напаві. — Ви зробили-б мені дійсно величезну прислугу —“

„Виграв від вас? — Невже-ж ви забули на ті дві пляшки пива, що то ви їх на сей перстень від мене дістали? — Здасть ся, так ляними ви ще тоді не були, якже-ж? Природно, коли будете мати гроші — се є всео лиш п'ять корон, а ви се знаєте, що до двох тижнів маєте право викупу“

„Та я ниньки вечером мав п'ять корон, коли прийшов до вас; вас не було тут — — — но — і мені лишилося всего лиш три корони — решта лежить у вашій касі. — Однак, коли-б ви схотіли зробити мені сю дійсно веку лас... —“

„Ні! — шкода вашого труду і заходів! З тої муки не буде хліба!“ — відрізав Таллеберг сухо і відвернувшись до стола. „Ага, правда, Пер Амундсен. Чи сей мій сусід на горі, є вашим вуйком — сей, „Господи Боже в ріпі“, як його називаєте?“

„Так, се мій вуйко“.

„Він також винен мені гроші, ще з того часу, як його двоє дітей поїхало в Америку. Природно, я зайнябулював ся на його домі. Однак тепер, як він, сарака, окалічив, він не може мені платити навіть дурних процентів; треба отже на весну взяти ся до діла. І так, видіть ся мені, там на горі булоб чудове місце на літню реставрацію —“

„Хлопці, — сказав Пер Амундсен — чи се не король Соломон сказав в однім місці: хто починає від того, що дре шкіру аби жити, сей скінчить на тім, що буде жити, аби дерти шкіру? — Чи не так, пане Таллеберг?“

На лицях присутних появилася ледви помітна усмішка — крім лиця Таллеберга. „Я не такий опитний в цитатах з біблії, я — — відповів він поспішно — — Ох — — як мене ревматизм вхопив за ногу, — — ох, як се болять!..“

„Ба, — зауважив Пер Амундсен, — се нічо лекшого, як вилічити ревматизм.“

„Коли-б ти сего доказати — два сильні гроги давбим вам в нагороду, але тоді, колибсьте так вилічили, щоб ревматизм не вернув уже більше.“

„А чи не напили-б ся ви із нами одної шкляночки“ — запитав гірняк.

„Охотно, ради товариства. — — Оліне, сюди горівку і пиво!“ Вмиль з'явилось жадане на столі. „Отже, Пер Амундсен, — сказав Таллеберг, — як то є з тим ліченням ревматизму?“

„Дуже легка справа! Возьміть першого ліпшого бідака, злупіть з нього шкіру і дайте собі з неї ушити чоботи. — Але сеї рецепти ви передше не знали, правда?“

Таллеберг побагрянів. „Уважай на свій дзюб, ти Гайваллеро! А зрештою: проч! за двері! — чи може хочеш, щоб тебе з парадом виспедіювати?..“

„Ні! Таким драбом я ще не є, щоб звнизити ся до того ступеня, аби мене аж Таллеберг мав викидати! Я йду!“

І Пер Амундсен підняв ся, заложив шапку на уха і трохи непевним кроком вийшов з кімнати. З грюкотом лопнули за ним двері.

III.

Коли богатир, ректор Прайс в трицятих літах минувшого століття збудував хату, якої теперішнім властителем був Таллеберг, і вибрав на ню місце в половині дороги поміж Лянгестрандом і обома мостами, він зовсім не числив на евентуальність, що колись у ній може бути гостиниця. На тодішні часи се був елегантний дім, один з найкрасніших в цілому місті; на горбку, що піднімався поза хатою, а звідки розтопував ся чудовий вид на ціле місто і порт, казав Прайс вибудувати просторий літній павільйон, з цибулястою куполою, з якої вершка піднімався махт на флягу. Отсей павільйон народ охрестив „ріпою“, позаяк він дійсно був вельми схожий на велитенську ріпу, поставлену корінням до гори.

Коли старий Прайс помер, о його наслідство розпочав ся довгий і коштовний процес, що тривав цілих де-

сять літ; підчас того процесу усі будинки опустошили і попали в великий занепад. Нарешті, їх продано. Головний купець набув хату; „ріпу“ купив однак Оле Августінуссен, робітник з гумлевіцького тартаку.

Оле Августінуссен був за-молоду моряком; однак підчас одної страшної бурі, корабель, на якому він служив, розбив ся коло ютландських берегів і затонув з цілою залогою; він одинісенький спас ся з життям, і тоді попрощав ся з морем і моряцьким бурлакуванням, та в 25-ім році життя став за робітника у старого конзуля Крігера. Старий Крігер був для своїх робітників правдивим батьком і виключно тільки йому завдячував Оле Августінуссен се щастє, що міг купити „ріпу“ і то власно тоді, коли мав женити ся. Полатав і виправив хату, та скілько лиш дозволювала його кишень; положив на землю щось в роді підлоги, повкладав вікна і бічними стінами розділив цілий павільйон на три часті, з яких одну приладив на кухню. Се був дійсно незвичайний мешкальний дім —

„Однак все таки є якийсь власний дах над головою, Господи Боже!“ — сказав старий Оле Августінуссен. Він мав навичку за кождим словом дочіпляти рефрен: „Господи Боже“ і тому то загально прозвано його „Господи Боже в ріпі“. Літа скоро минали, а з ними приходило щораз більше дітей у хату — осьмеро усіх, з яких троє вмерло ще дрібними діточками. Заробіток вистарчав власне тільки на се, аби якось з року на рік капарити; однак не мож сказати, аби в хаті панувала колись дійсна нужда. Під пору, мати спала вічним сном у сирій земляцї а двоє дітей, хлопця і дівчача помандрували в Америку. Єнсіне найстарша дочка, вийшла замуж за робітника, Кристофера Ольсена, рівнож так само молодого і бідного, а і вона. І сих двоє, та двоє їхніх діточок мешкали в „ріпі“. Кристофер Ольсен, се був мужчина слабкої будови тіла, однак чесний і тверезий чоловік, який не вмів і хвилиночки лїнкухувати, лиш завжди і при кождій нагоді старав ся дещо заробити. В зимові місяці він займав ся в околиці рубанєм дров: однак сеї зими, брак праці в наслідок великанських морозів присилював його сидіти дома. Крім сего сиділа ще тепер в дома наймолодша дочка з маленькою дитиною на руках. Шіснацятільтнім дівчатком пішла вона у чужину, на службу; по двох роках вернула опять домі, бо мусіла... „Стіно, Стіно! — Господи Боже, Стіно!“ — були одинокі слова, що їх сказав тоді старий, коли вона вернула ся зі своєю ганьбою; однак його поорані зморщками лица дрожали, а коло уст зарисувала ся болюча лінія.

Дійсно, щільно були заняті єї три кімнати у „Господи Боже в ріпі“. Бо крім отсех всіх, жив ще там син старого, Іван Теодор. І се було його найціннійше майно, яке він придбав собі протягом довгих літ неустанної праці. Се був молодець сильний а роботящий, високий і широкоплечий паче батька, а однак добрий і сердечний та щирий для всіх. І він також працював в гумлевіцькім тартаку; а що було незвичайним щастєм для цілої родини: він був одним із тих небагатьох, що мали там стає занятє через цілий рік; літом і зимою. Він в зимі згортав сніг на фабричнім подвір'ю, та взагалі робив усі роботи, потрібні до удержання ладу і порядку в тартаку. І більше як правдоподібно, що без того скромного зарібку, також і до людей „в ріпі“ в сю зиму завиталаб гірка нужда, голод і холод.

Однак не лишень перерва в роботі, сильні морози та нещастє Стіни,

зробили сю зиму незвичайно тяжкою і сумною для родини в „ріпі“; ще одно нещастє впало на них. Одного з останніх осінніх днів, у яких тартак був ще в руху, став нараз Оле Августінуссен калікою. Трицять сім літ він безнастанно працював при пилі; сімнадцять літ без перерви стояв при найбільшій круглій пилі гумлевіцької фабрики, при сій круглій, блискучій потворі, з остриями, як бритва зубами, що охотно повинували ся його сильному рамени, і з заворотною шкоростю протинали тисячі пнів на тонкі дошки — ніколи ні одним зубом не зачіпавши вправної руки робітника; і Господь знає, як воно тепер стало ся — старий сам не міг сего витолкувати собі —; правдоподібно на хвилину потонув у своїх думках, підчас коли пень сосни звільна посувався і перемінювався у дошки — а може на одну лиш мить відвернувся — — досить, що стало ся се у якій сотній часті секунди. Він тямить, начеб почув сильний, пекучо острый удар бича по лівій руці, а коли глянув, не було уже більше руки, лиш біла, кістяна рура стирчала з кривавото мяса. Оле Августінуссен був незвичайно сильний; і ні на мить не стратив свідомости. Сейчас кихоть руки обвинув порожною торбиною з хліба, покликав людей, що побігли за лікарем. Фабричний лікар мешкав в сусідстві і на щастє, був в дома; сейчас прийшов і обв'язав рамя. А потім відставлено Оле Августінуссена возом до хати і положено до ліжка.

Власне тепер тиждень минув по катастрофі. Старий дістав пропасницю в наслідок рани. „Іване“, шептав він тихо, однак вперто, „Іване, де вона лишила ся?“

„Хто?“

„Рука! — Рука, прецінь знаєш! — Де вона лишила ся?“

„Ви тепер хорі, татуню — лежіть лиш спокійно, — пізнійше я вам про все розкажу“.

Однак він хотів сейчас знати! Горючав ся, гнівав ся. І тому з найбільшою осторожністю розказав Іван Теодор по своєму усю правду, що рука старого правдоподібно мусіла впасти під підлогу разом з трачином; в першій хвилині ніхто про се не подумав. Правда, в долині був чоловік, що шуфлює викидав трачине, але він нічого не бачив. І від тоді Іван Теодор, та й другі, день денно безнастанно гляділи у величезних горах трачине за відтятою рукою, — але завжди, на жаль, даремно. „Однак ми не перестанемо глядати, тату! — лиш тепер лежіть спокійно!“

Отсе викликало у старого величезне вражінє, його лице видовжило ся зі страху і болю, він притомом зірвався і хотів кудись бічи. І нараз бризнула кров з під обв'язки і він вивав оєз тими на ліжко. — А однак і тим разом він не згинув, хоть як вже близько нього стояла смерть. Противно, з часом, він став видужувати; та все таки два довгі місяці мусів лежати в ліжку, заки обтягла ся шкірою кривава рана. Руки все таки не мож було найти, а се для старого було найстрашнішою мукою. „Так палить мене щось у лівій руці — говорив він з часта; — докладно чую, як у кождім кінчику пальця щось єїнає і рве. Так, так, я знаю, ти кричиш за християнською землею, бідачко — а я не можу тобі помочи! Неодно зло ми спільно зділали, ми обоє, а ти була мені завжди вірною слугою! — Ой, так, так — Господи Боже!“ —

(Дальше буде).

Веселий кутик.

Зрадив ся.

— Твої чоботи страшно скриплять; видно, що не заплачені.

— А чому ані мій сурдут, ані камізелька не скриплять?

Всьо можливе.

Професор сам до себе: Не знаю до сто чортів, де я набрав ся того проклятого катару! Чи ж мав би я вчора підчас купелі замочити собі ноги?...

Наші діти.

Дідуньо: Слухай, смаркачу, хто тут радить, ти, чи я?

Внук: — Ані дідуньо, ані я, лише бабуна!

Також причина.

Президент суду: Тебе засуджено на кару смерті через повішене. За годину буде виконаний вирок.

Злочинець: Пане судія, а не можна би то відложити до завтра? Мене нині болить так сильно голова, що не знаю, що зі мною дієся!...

Сила привычки.

Радник (в одній автономній інституції до запитого дітара):

— Стиралибсьє ся так заєдно пити тай пити... Хиба ви вже ніколи не розстаєте ся з фляшкою?

Дітар (бовтаючи): Пане совітнику, добродію, ласкавий пане... в перших днях по уродженю відумерла мене мати і я зістав спхований на фляшці!...

Уривки з повісти.

...Рука її була студена як вуза.

...В хвили, коли хотіла дати йому рішучу відповідь, відчинили ся двері, замикаючи її уста.

...Батько ходив по кімнаті з заложенними на спину руками і читав газету.

...Старий паниско сказав по довгий павзі до своєї подруги: „Так тут на селі нудно, що як тільки котре з нас умре, я сейчас переносу ся до столиці.“

І так добре.

Пасажир (до кондуктора, який не хотів здержати трамваю): А якби я так впав і зломив собі ногу — то тоді що?

Кондуктор: Що?.. Ну, тоді ви не потребувалиб більше скакати на трамвай (кару), бо для людей, які ходять на кулях, ми завжди його на місці здержуємо.

В цукорні.

— Іди, Степанку, домів; ти вже досить навів ся цукорків.

— Ні, мамунцю! мене ще не нудить.

Побратимство.

Один податковий поборець дістав сильні кольки, а прикликаний до нього лікар велів йому поставити на болюче місце кілька пявок. На другий день приходить лікар і констатує, що пявки не вцепили ся тіла хворого поборця.

— І що се може бути, пане консиляр, — звідують ся жінка недужого — чи може ті пявки не добрі?..

— Пявки є добрі, але вони не хочуть гризти вашого мужа, бо на се не позволяє їм товариська лояльність.

В конторі.

— Пане принципал, прошу мені підвистити платню, бо з дотеперішної мені годі вижити, а про якунебудь розривку вже й бєсїди нема. А прецінь я маю право на якутаку приємність!

— Хочете приємности? — Я вам дам добру раду. Не їдьте нічого через два дні, а побачите, що за приємність будете мати, коли на третій день з'їсте суху булку! На се вам ваша теперішня пенсія цілковито вистарчає.

На селі.

— Слухайте-но, господарю! Чи через той міст за млином можна буде переїхати?

— Можна, нанопьку, можна, але аж на весні, як скажуть шарварок зробити.

У годинникаря.

— Алеж сей будильник зовсім не дзвонить!

— Дзвонить, дзвонить! якжеж би ні!.. Його лише треба трошки потрясти тоді, коли він вас має збудити.

Подвійна користь.

— Виїзжаю, дорогий зятю, на чотири тижні для поратования здоровля.

— Знаменито, але може би мама посиділа там других чотири тижні для поратования того здоровля?

В кухні.

— Моя Марисю, у тебе заєдно пересиджує в кухні якийсь жовнір... то може бути небезпечно...

— О, нехай ласкава пані не мають ніякої обави! Він завсїгди лишає своє оружє в передній кімнаті.

То не помагає.

Лікар (до пацієнта): Ви вправді трохи ослаблені, але знов не такі хорі, як вам здаєть ся. З'їдьте одно яйце, випийте на се одну лямпу вина, а се певно поставить вас на ноги.

Пацієнт (з червоним носом). Алеж пане консиляр, усе те до нічого! Я вчора з'їв не одно, але 12 яєць і випив на се 40 лямпок вина, а мимо того — не можу устояти ся на ногах.

Шкода.

— Чи ти, люба жіночко, не запримічаєш, що на моїй голові робить ся щораз виднійше?

— На жаль!.. Шкода, що так само не робить ся в твоїй голові...

В заставничім закладі.

Таксатор: Хочете заставити сей дамський годинник? А звідки ви його маєте?

— То моєї жінки.

— А ви жонаті?

— Так.

— А деж ваша обручка, бо я її на ваших пальці не бачу?

— Якто?.. Ви вже забули?.. Вона також у вас!

Матеріал на адвоката.

Учитель: Чому ти спізвив ся на лекцію?

Ученик: Прошу пана професора, там така сьогодні ожеледа, що коли я поступив один крок вперед, то мусів пофатити ся два кроки назад.

Учитель: Яким же чином дійшов ти до школи?

Ученик: Задом, прошу пана професора, задом!

Ріжниця.

— Яка є ріжниця межі жовніром а лікарем?

— Така між ними ріжниця, що хоч оба з них убивають, то жовнірови вільно убивати лише неприятеля і то тільки підчас війни, а лікар усмерчує кожного часу і кого йому подобає ся — хочби навіть найліпшого приятеля.

Сварлива жінка.

— Дячего твоя жінка так гніваєть ся?

— Наперед гнівала ся на служницю, потім гнівала ся на мене за те, що я не гнівав ся на служницю, а тепер гніваєть ся, бо я погнівав ся на неї через те, що вона гнівала ся на служницю. Розумієш?..

На балю.

— Пані! Вже такий довгий час кохаю вас вірно наче той пес, а ви на се нич?!

— Бо не для пса ковбаса.

— Так? То будь здорова, моя люба ковбасо!

Витолкував.

— Татунцю, що то єсть байка?

— Байка, то видиш, моя дитинко, є тоді, коли звйрята розмовляють, наприклад свиня з ослом, так, як я тепер з тобою.

Добра дитина.

— Мамунцю, купить мені тарабан!

— Так! щобсь мені тут робив заєдно галаси!..

— О, я буду тарабанити, коли мамунця будуть спати!

Ціни і правила оголошень в „Свободі“.

1) ОГОЛОШЕННЯ БИЗНЕСОВІ, які йдуть довший час (від 3 місяців до року) платять ся після спеціальної тарифи, яку інтересовані дістануть на жадане листовно.

1-о, 2-о або 3-и разові ОГОЛОШЕННЯ БИЗНЕСІВ по 3 цнт. від слова за кожний раз.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ, як: мітинги брацтв і товариств належачих до Р. Н. Союзу поміщає ся безплатно оден раз в рубриці „Рух в Відділах Р. Н. Союзу“.

ОГОЛОШЕННЯ ПРЕДСТАВЛЕНЬ ТЕАТРАЛЬНИХ І БАЛІВ по 2 центи від слова для брацтв і товариств належачих до Р. Н. Союзу, а для товариств неналежачих до Р. Н. Союзу по 4 центи від слова.

ПОШУКУВАНЕ ОСІБ І РОБОТИ по 2 центи від слова за найменше 10 слів.

КОНКУРСИ ПАРОХІЙ і иньші по 3 центи від слова.

ПРОПОЗИЦІЇ ЖЕНИТЬБИ по 10 центів від слова за найменше 10 слів.

Одноразове оголошене адреси 25 цнт.

2) Належитість за всяке оголошене мусить бути прислана з гори та в цілости. В противнім разі оголошене безслідно не поміщає ся. Належитість за дрібні оголошення можна присилати також поштовими марками.

3) Кожде оголошене мусить бути в редакції на тиждень перед датою виходу того числа часописи, в яким воно має бути поміщене. Оголошень телефоном не приймає ся.

4) За зміст оголошень або за відвічальність оголошуючих ся в часописи фірм редакція не приймає ніякої відвічальности.

5) Кого-б скривджено, або з ким зле обходжено-б ся в тій фірмі, яка оголошує ся в нашій часописи, нехай про се сейчас повідомить редакцію, а коли подасть достаточні докази ошущства, викине ся оголошене несовісної фірми; крім сего редакція доложить всіх старань, щоб ошущта потягнути до відвічальности.

6) Редакція має право відкинути або перервати яке небудь оголошене, не подаючи причин.

7) Редакція має право жадати від фірм або незнаних осіб, щоб прислали докази, що ведуть свій бизнес чесно і дійсно зможуть додержати того, що обіцяють в оголошенню.

8) В оголошенню мусить бути тільки правда. Редакція має право відкинути всяке підозріле оголошене.

МИХАЙЛО УГОРЧАН, русьний характеризатор

вишожичає різні українські і иньші костюми на представлення і характеризує по низьких цінах. Замовлення приймає менше на 8 днів перед представленням.

641 E. 11-th St., 2nd floor, New York.

THE FIRST NATIONAL BANK OF MINERSVILLE, PA.

Капітал \$50.000.00.

Надвишка і нерозділені зиски \$100.000.00.

Заснований 1864 року

Провадить загальний банковий бизнес. Видає міжнародні моні ордери, драфти і пересилає гроші до всіх частий сьвіта. Позичає гроші на реальности. Депозити сего банку подвоїли ся протягом послідних 5 літ і вино сять тепер около \$500.000.00.

Банк пересилає гроші через фірму Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

R. J. GLICK Агент асєнраційний від огня.

Офіс находить ся в WILLIAM McCONNEL BUILDING (15—30)

SHAMOKIN, PA.

Не потреба вкладати до банку гроший

бо в далеко ліпший спосіб обезпечить Вашу старість і вивінує діти поліса найбільшої на сьвітї компанії асєкураційної

NEW YORK LIFE INSURANCE CO.

Пишіть по близші інформації на адресу:

Stephen Kostiw

46 Greene St., Jersey City, N. J.

Відповідне средство у відповіднім часі

Неоаз кладучи ся спати почуває ся ціла родина добре, однак слабість часто приходить серед ночі. Дитина при міром сильно починає кашляти і з плачем звертаєть ся до матери, що її болить горло. Лучаєть ся також, що хтось в родині серед ночі вістав захоплений невральгією або астма не дає комусь спати, справляючи йому терпінє і він борєть ся віддих. Так можуть минати цілі години, заки приїде лікар. В таких случаях Pain Expeller є неопівним средством.

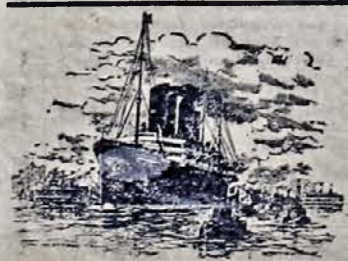
Держіть сей лік під руками на слұчай потреби Се є коначностю, щоби запобічи в наглих случаях, заки лікар зможе до вас прийти. Перестудженє не буде небезпечно в наслідках, если ўжигте скоро Pain Expeller. Сей лік можете купити в усіх аптеках по 25 і 5 центів бутелька. Стережіть ся підроблених ліків і зверніть увагу на отсквнєтү. Правдивий Pain Expeller находить ся лиш в такім упакованю

39—

F. Ad. Richter & Co.
215 Pearl Str. E 99 New York City

Ріхтера Congo-пілюльки усувають нестравність жолудка.

\$25.00 * ШИФКАРТИ ДО КРАЮ * \$25.00

ВАЖНЕ! По причині конкуренції між лініями, можете від нас відіхати до Старого Краю на дїбних кораблях через Роттердам, Бремен, Гамбург, які відлівають дня 25-го мая і 8-го червня.

Желаючи скористати в сєй нагоді, нехай пришлють задатку 2 дол. рн, щоби мож приготувати наперед місце. — За \$33.00 кожної суботи можете відіхати до Бремен, Гамбурга або Антверпї на експресових кораблях, їдучах 7 днів через воду.

Ми стараємо ся о вгоду пасажирів, як також і про їх клунєтє та нічлєг.

По що йти до чужих, котрі Вас не розуміють, коли можете удати ся до нас так, як до свого дому

Жиючим по контрах приготуємо місце на шифках наперед і наш агент виходить по пасажирів на залізницю.

На всякі запити і поради даємо сейчас безплатну відповідь. Хто має замір їхати до Старого Краю, або спровадити кого до Америки, нехай удасть ся до нас, а ми ручимо, що дістане добру услугу.

Шифкарти зі Старого Краю по 31 долярів!

Удавайте ся особисто або листовно до:

G. KUNASHEVSKY, 179 East 3rd Str., New York, N. Y.

